Ը. ՏԱՐԻ 2183 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 19 ԱՀԵԿԱՆ 4383 26 ԱՊՐԻԼ 1891 29 ՌԱՄԱԶԱՆ 1308 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ Է ԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ده غلطه ده نورادونکیان خانده آره ولك
غزته سی اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պօլսոյ համար	Տարեկան [illegible]		150
» »	Վեցամսեայ	»	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց Թղթատարի ծախք միօրինակ		Ղրշ.	50

Խմբագրութիւնս ստացուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 26/8 ՄԱՅԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՃԱԿ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՆԴՐՈՅ

Ազգային դէպքերու առաջինը բնականապէս Վեհ. Տ. Մակար Ս. Կաթողիկոսի մահն է. Լրագրոյս մէջ հրատարակեալ հեռագրերէն կ'երեւի թէ այս ծանր դէպքի առթիւ Էջմիածնի իշխանութիւնք և մեր Կովկասցի ազգակիցք արժանավայել ընթացք մը բռնած են, արտայայտելով այն ազգային-եկեղեցական համերաշխութեան զգացումներ որք ինքնին կը բխին այսպիսի մեծ առիթներով. Հանգուցեալ Կաթողիկոսին անձնական արժանեաց և մանաւանդ պաշտօնավարութեան արդեանց վրայ կարծիքները թէեւ տարբերին, բայց ոչ մէկ Հայ կարող է ժխտել թէ արդի հանգամանաց մէջ պատահելով այս վշտալի եղելութիւն կրկնապէս վշտալի եղած է, քանի որ գլխովին անպատրաստ կը գտնէ Ազգին մեծամասնութիւնն, որ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Հայրապետական Աթոռին արժանաւոր Գահակալ մ'ընտրելու ձեռնարկութեան առջեւ անստուգութեամբ, երկմտութեամբ և մինչեւ իսկ երկիւղներով կը համակուի, այնպէս որ շատ արդար խօսած էր մեր Տփղիսցի պատուարժան պաշտօնակից Պ. Աբգար Յովհաննէսեանց՝ ըսելով թէ «Վեհ. Տ. Մակար Կաթողիկոսի մահուամբ պատճառեալ սուգն Աստուած միայն կարող է փարատել». Ընտրելիք չեն պակսիր անշուշտ. —Կ. Պոլիսէ մինչեւ Երուսաղէմ մէկէ աւելի ընտրելիք կը ներկայանան, ինչպէս Մասեաց ստորոտէն մինչեւ Կուրի ափունքն և Վոլկայի գետաբերանն յարմար թէ անյարմար ընտրելիք պիտի չպակսին հարկաւ, այս կնճռոտ խնդրոյ մէջ ամենէն պայծառ քանակութիւնը լինելով ապաքէն մարդկային բնաւորութիւնն, որ հիմնապէս փառասէր է. Բայց խնդիրն, աւելորդ իսկ է յիշեցնել, ո՛չ այնքան անձերու խնդիր մ'է որքան սկզբանց. Ամենայն Հայոց Հայրապետն ամենայն Հայոց մասնակցութեամբ պիտի ընտրուի՞ թէ ոչ. Եւ մեր կողմէ ի՞նչ միջոցներ կան ձեռք առնելու, ի՞նչ զոհողութիւնք կան ընելու որպէս զի այդ մեծ սկզբունք փրկուի, որպէս զի ամենայն Հայոց իրական մասնակցութեամբ ընտրուի ամենայն Հայոց Հայրապետն.—Ահաւասիկ խնդիրներ որք իրենց վերջնական լուծումը թէեւ 1892 տարւոյ գարնան մէջ պիտի ստանան,—զի նոր Կաթողիկոսի ընտրութիւնը մէկ տարիէն կը կատարուի,—բայց որչափ կանուխէն խորհինք, մեր անցեալ զանցառութեանց տխուր հետեւանքն որքան շուտ ձեռնարկենք դարմանել այնքան լաւ է անշուշտ.

* * *

Սահմանադրութեան հակառակ ինչ ինչ ձգտումներ որք կ'երեւին ուրեք ուրեք ի գաւառս՝ անշուշտ լաւ նշան մը չեն, և ազգային-վարչական կարգապահութեան կապերուն թուլացման վշտալի մէկ արտայայտութիւն կրնան համարուիլ. Գիտէինք արդէն թէ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը, պաշտօնագրոյ մը մէկ պարբերութեան յենլով, Պատրիարքարանէն անկախաբար գործելու հետամուտ կը գտնուի, և այս ընթացքէն գոհ մնացած չլինելուն ապացոյցն իւր իսկ ի Պատրիարքարան ուղղեալ գրութեանց մէջ կրնար գիտուիլ. Բայց բնաւ չգիտէինք թէ Աղթամարայ Կաթողիկոսն ևս, որ գէթ այնպիսի պաշտօնագրոյ մը այնպիսի մէկ պարբերութեան վրայ յենլու տեղի չունի, նոյն ձգտումը ցոյց կուտայ եղեր, և կը խորհի եղեր՝ ընդարձակուած թեմով մը—որ պարագայներէ օգտուելով պարունակէ զբովանդակ Վասպուրական,—Պատրիարքարանէն և մինչեւ իսկ Ամենայն Հայոց Հայրապետութենէն անջատ դիրք մը բռնել. Կարի անհաւանական չէ՞ այսպիսի ենթադրութիւն մ'անգամ. Բայց չմոռնանք թէ ճշմարտութիւններ կան որք աւելի անհաւանական կը թուին քան պարզ ստութիւններ. Այնու հանդերձ, մեք աւելի նպաստաւոր վիճակ մը կրնանք ակնկալել Ն. Ամենապատուութեան ողջմտութենէն և աւելի քան զայն՝ իւր արդի և մանաւանդ ապագայ ենթադրեալ թեմականաց ողջմտութենէն, զոր ի յայտ բերելու գեղեցիկ պատեհութիւն պիտի գտնէ Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր. Յովսէփ Ծ. Վ. Այվազեան, որ հրահանգ ունի սահմանադրապէս վերակազմել Վանայ առաջնորդական վիճակն, և կանոնաւոր Վարչութեան մը օրով առաջնորդական կանոնաւոր ընտրութեան կատարման պիտի հսկէ. Այսպիսի կանոնաւոր վիճակի մը հաստատումն ինքնին արգելք կրնայ լինել ամեն անկանոն դիտումներու, և բարեյարդար ուղղութիւն մը տալ ազգային-եկեղեցական հիմնական օրինաց ու շահուց պաշտպանութեան և ապահովութեան.

ԷՍԱՅԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ԲԵՐԱ

Երէկ բարեբախտութիւն ունեցանք մեր Ազգային Լրոց բաժնին մէջ հաղորդելու մին այն լուրերէ զորս գուն ուրեք կը վիճակի հայ լրագրութեան հրատարակել. ա՛յնքան սակաւաթիւ են բարերարութիւնք, որոց ա՛յնքան պէտք ունի սակայն մեր բազմակարօտ Ազգ.

Բերայի Ներսէսեան երկսեռ վարժարանն և Ս. Յարութեան մատուռն որուն յարակից կը գտնուի՝ աւերակաց կոյտ մը դարձած էին քանի տարիէ հետէ, և Բերայի Թաղը, պարտուց ներքեւ ընկճեալ, անկարող կը լինէր վերաշինել զայն. Եւ որ աւելին է, այդ փլատակաց կոյտին դէմ յանդիման կը կանգնին յունական փառաւոր եկեղեցի մը և փառաւորագոյն վարժարան մը.

Բայց Բերա հասարակ թաղ մը չէ. Մայրաքաղաքիս մէկ անկիւնը նետուած և իւր ներքին, գրեթէ առանձին կեանքովն ևեթ ապրող թաղ մը չէ. Ինչպէս է—կամ լաւ եւս՝ ինչպէս էր երբեմն—Գում Գափու, Բերա եւս Ազգին համար ներկայացուցիչ թաղ մը դարձած է, որ ոչ միայն թաղային այլ և համազգային կեանքով մը կ'ապրի. Թաղ մ'է Բերա, եթէ այնպէս կ'ուզէք յորջորջել, բայց իմացական և մինչեւ իսկ վարչական կարեւոր կեդրոն մը դարձած է Ազգին համար. Բերայի Հայութեան պատիւն ալ կերպիւ իւիք Ազգին պատիւն է. Եւ Բերայի Հայութեան անպատուութիւն բերող վիճակ մը Ազգն եւս բոլորովին անտարբեր չէր կրնար մնալ.

Էսաեան ազնուաշուք Հարազատք Յովհաննէս և Մկրտիչ էֆէնտիք ժամանակէ մ'ի վեր որոշած էին ազգօգուտ հաստատութիւն մը կառուցանել. Իրենց դիտողութեան անմիջական առարկայ կը ներկայանար Բերայի թաղին կրթական գլխաւոր հաստատութեան այս խեղճուկ վիճակ. Ուստի, Բերայի Պատ. Թաղական Խորհրդոյն և Ազգ. Կեդր. Վարչութեան կ'առաջարկեն իրենց ծախուք շինել այս երկսեռ վարժարան և ընդ նմին Ս. Յարութեան մատուռը, մատուցանելով պէտք եղած յատակագծերն, որք մասնաւոր խնամով պատրաստուած էին. Բերայի եկեղեցական դասն և Թաղական Խորհուրդն իրենց մասին ամենայն շնորհակալութեամբ կ'ընդունին այս առատաձեռն նուէր, և վերջնական վաւերացման համար կը դիմեն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և Ազգ. Վարչութեան, որ գոհութեամբ կը հաստատէ Էսաեան Հարազատաց մտադրութիւնն, ինչ ինչ պատուաբեր և ապահովիչ տրամադրութեամբք զորս դրած էր Բերայի Թաղական Խորհուրդը.

Ներկայացեալ յատակագծերուն համեմատ, այս կրկին շէնք պիտի կառուցուին այժմեան Ս. Յարութեան մատրան և Ներսէսեան վարժարանի սեփական ազգային գետնոյն վրայ. Փողոցին վրայ, 50 կանգուն երկայնութեամբ ճակատ մը պիտի գրաւեն մի կողմէ արական և միւս կողմէ իգական վարժարանք, որոց մէջտեղէն լայն անցք մը պիտի առաջնորդէ դէպ ի պարտէզն, որոյ մէջ պիտի կառուցուի նոր մատուռն հայկական կաթողիկէի ձեւով. Երկու դպրոցներուն տարածութիւնը պիտի լինի 800 քառ. կանգուն և չորս յարկ պիտի շինուին, դպրոցական նոր ճարտարապետութեան ամեն պէտքերով օժտեալ, և 600 աշակերտ պարունակելու ընդարձակութեամբ. Այս քառայարկ շէնքին բարձրագոյն յարկը պիտի պարունակէ մանաւանդ յոյժ ընդարձակ սրահ մը, որ ազգային կրթական հանդիսից և հրապարակախօսութեանց համար Բերայի մէջ ցայս վայր պէտքն զգալի եղած վայր մը պիտի կրնայ լինել. Մատրան ընդարձակութիւնն ալ պիտի լինի 300 քառ. կանգուն. Դպրոցը պիտի նուիրուի Էսաեան գերդաստանին անուան, և Ս. Յարութեան նոր մատրան մէջ որոշեալ օրը Ս. Պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուին ի յիշատակ Էսաեան Հարազատաց հանգուցեալ հօր, Գէորգ Էսաեանի, և այլ ննջեցելոց նոյն գերդաստանի.

Բերայի Թաղ. Խորհուրդն, որ այս վերջին տրամադրութիւններն ըրած է իւր կողմէ ի պատիւ նուիրատու գերդաստանին, որոշած է նաև զի Էսաեան Վարժարան լինի և մնայ առյաւէտ Բերայի թաղին գլխաւոր վարժարան, նաև կեդրոնական ուսումնարան նոյն թաղին, եթէ Բերա յապագային կարող լինի բարձրագոյն նախակրթարանէ աւելի բարձր կրթական հաստատութիւն մը պահել. Այժմէն իսկ Նորակառոյց վարժարանին մէջ ուսմանց յայտագիրն և ուսուցչական ընթացքը բարելաւելու համար թաղային սնտուկէն կրթական գործին աւելի մեծ նպաստ մ'ընելու որոշում տուած է Թաղ. Խորհուրդը.

Խնդակցութեան արժանի է ուրեմն Բերայի թաղն, որ իւր դրից արժանավայել վարժարան մը պիտի ունենայ ի մօտոյ. Խնդակցութեան արժանի է Էսաեան բարեհամբաւ գերդաստանն՝ իւր բնավայրն եղած թաղն այս զոյգ մը կարեւոր հաստատութեամբք օժտելուն համար. Խնդակցութեան արժանի է Բերայի Թաղ. Խորհուրդը, պարագային համեմատ վայելուչ տրամադրութիւններ ընելուն համար՝ այս բարերարութեան արդիւնքը տեւական և միշտ պատուաբեր հանդիսացնելու համար. Խնդակցութեան արժանի են Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն և Ազգ. Վարչութիւնն ևս, որք վերջին ժամանակներս այսչափ կարեւոր բարերարութիւն մը վաւերացնելու հաճելի պարտաւորութիւն չէին ունեցած. Եւ՝ ի վերջոյ՝ կրնանք ըսել թէ Ազգն եւս խնդակցութեան արժանի է. զի ինչ որ Բերայի արժանապատուութեան և օգտակարութեան կը նպաստէ՝ յուսանք Ազգին ալ արժանապատուութեան կը նպաստէ, և իրաւունք կուտայ Ազգին աւելի մեծ արդիւնք, աւելի մեծ ծառայութիւններ ակնկալել Բերայէն.

Անտես ընելով Բերայի Թաղին համազգային նշանակութիւնն որուն ակնարկեցինք վերեւ, գուցէ դժուարահաճ միտքեր առարկեն տակաւին թէ այնպիսի առատաձեռն բարերարութեան մը աւելի ստիպողական պէտք կրնային ունենալ ազգային աւելի ընդհանրական շահեր, կամ աւելի կարօտ թաղեր. Այս առարկութեան դէմ շատ բացայայտ պատասխան մը կայ, որ սա է թէ՝ ամեն բարերար ազատ է իւր սրտին ու մտքին ամենէն աւելի մօտիկ եղած առարկային նպաստել իւր դրամով և իւր խելքով, և բարւոք քաղաքավարութեան ու կենցաղագիտութեան տարրական պայմանաց հակառակ է բարերարներու ճաշակին, կամքին, խելքին, մինչեւ իսկ քմահաճոյքին չափ, սահման, ձեւ, պայման, կանոն դնել. Սպարթալեանք Իզմիրի Վարժարանը շինեցին. Էսաեանք Բերայի Վարժարանը կը կառուցանեն. Սանասարեան Կարնոյ կամ Քարբերդի Վարժարանն հաստատեց. Պէզճեան Ետի Գուլէի Հիւանդանոցը շինեց. Սրբուհի Մայրապետ Խասգիւղի Որբանոցն և Տատեանք Մաքրիգիւղի եկեղեցին շինեցին. Ապեան Զունդ հաստատեց Զունդեան Սանուց Հիմնարկութիւնն, և Յովսէփ Իզմիրեանց Սահակ-Մեսրոպեան մրցանակին գաղափարն յղացաւ. Բարերարութեանց զանազանութեան մէջ իսկ է անոնց օգտակարութիւն, և զանազանութեան գաղափարն անբաժան է բարերարութեան գաղափարէն. Ամեն պատճառ ունի ուրեմն Ազգը շնորհակալ լինել Էսաեան գերդաստանին այս բարերարութեան համար, յիշելով մանաւանդ թէ չեն պակսիր Ազգին մէջ հարուստ գերդաստաններ որք չէ թէ երկսեռ դպրոց և մատուռ այլ և ոչ իսկ խրճիթ մը շինած են՝ օրինակի համար՝ աղքատ և կարօտ ընտանիք մը ցուրտէն դէմ պատսպարելու համար. Էսաեան Վարժարանին շինութիւնն, ի մօտոյ աւարտելով, յուսանք թէ խրախոյս մը և խթան մը լինի այնպիսեաց, ո՛ և իցէ եղանակաւ Ազգին բարերարելու, իրենց գաղափարաց ու զգացմանց ամենէն աւելի յարմար եղանակաւ մը լրացնելու Ազգին բազմապատիկ պէտքերէն ո՛ և է մին,—եթէ սակայն ամեն հանրային գաղափարաց և ամեն գովելի զգացմանց դէմ իսպառ փակած չեն իրենց միտքն ու սիրտ.

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզի մէջ օրուան խնդիրն է «Պանքայից խնդիրն». որովհետեւ, ինչպէս վերջին օրերս տրուած լուրերէն իմացան մեր ընթերցողք, կարգ մը մասնաւոր Պանքայից վիճակին վրայ աննպաստ հրատարակութիւնք կը շարունակէին, յուզելով մեծ և փոքր դրամատէր հասարակութիւնն, որ իւր դրամը յանձնած է այս հաստատութեանց բաժնեթուղթերուն ու պարտաթուղթերուն. Այս «Պանքայից խնդիրը» շատ դժուար խնդիր մ'է ինքնին. զի պէտք է որ Պանքա մը կա՛մ նուազեցնէ իւր գզրոցներուն մէջ գտնուող առեւտրական և ընկերական թուղթերն, որպէս զի հասարակութեան վստահութիւն ներշնչէ, որով և կարենայ պահպանել հասարակութեան կողմէ իրեն վստահուած աւանդից գումարներն, — և յայնժամ կը պակսին այն թուղթերէն Պանքային ըրած շահերն, և յառաջիկային բաժնետէրց բաշխուելիք շահաբաժինը կը նուազի. Եւ կա՛մ պէտք է որ Պանքան պահէ իւր քով գտնուող թուղթերն, և յայնժամ «այս Պանքան շատ թուղթ կը բռնէ, վստահելի չէ» ըսելով՝ հասարակութիւնն իւր յանձնած աւանդի գումարներն ետ կ'առնու, որք Պանքային գործողութեան գլխաւոր միջոցներէն ու հասոյթներէն մին են, և այն ատեն ալ շահերը կը պակսին և շահաբաժինք կը տկարանան. Ո՛ր կողմն ալ դառնան, Պանքները դժուար խնդիր մ'ունին լուծելու.

* *

Սեղանաւորական հրատարակութեան մը հեղինակը կ'ըսէ թէ «Բիչ շատ դրամ ունեցողներ կը հարցունեն թէ ի՛նչպէս շահագործեն իրենց խնայութեան արդիւնքը. Մեր հաստատ պատասխան սա է թէ Եւրոպեան մեծ արժեթուղթեր գնել պէտք է. Բայց այն ատեն այս մարդիկ թէեւ ապահոված կը լինին իրենց դրամագլուխը, բայց շահագործած չեն լինիր իրօք, զի Եւրոպեան մեծ արժեթղթոց բերած շահը խիստ սակաւ է. (100ին 2½էն 4½ միայն). Եթէ շահաւոր և միանգամայն ապահով թուղթ կ'ուզէք գնել, պէտք է առնուազն 5-10 տարուան գոյութիւն ունեցող ճարտարագործական ընկերութեանց բաժնեթուղթերուն կարեւորութիւն տալ, եթէ այս ընկերութիւնք բարւոք և իմաստուն վարչութեան փորձեր տըւած են, և գործն ալ ապագայ ունենալու յոյս կուտայ. Կարելի է այսպիսի ձեռնարկութեանց բաժնեթուղթերն համեմատ գնէն աւելի սուղ գնել. զի կան բաժնեթուղթեր որք կրկնապատկած, մինչեւ իսկ հնգապատկած են իրենց արժէքը. Նոր սկսող ընկերութեանց թուղթեր յանձնարարելի չեն. անոնցմէ կ'օգտին ձեռնարկուք միայն, որք կանխաւ կ'ապահովեն ամեն նիւթական շահեր, պարզ բաժնետէրց յոյսեր միայն թողլով, որք յաճախ չեն իրանար, եւ ամենէն առաջ ստորագրուող բաժնետէրք ամենէն աւելի կը տուժեն.

Օրինակի համար, Սուէզի ջրանցքին բացումէն տարիներ ետքը լաւագոյն եւս էր հազար ֆր. վճարելով գնել բաժին մը, որ 500 ֆր.ի հանուած էր և մինչեւ 160 ֆր. ինկած, քան թէ գործին սկիզբն 500 ֆր.ի գնել Փանամայի ջրանցքի բաժնեթուղթ մը, որ մինչեւ 600 ֆր.ի ելաւ թէեւ, բայց այսօր 30 ֆր. միայն կ'արժէ, մինչ Սուէզի ջրանցքինն 2,600 ֆր. կ'արժէ, և մինչեւ իսկ կ'ըսուի թէ աւելի կրնայ բարձրանալ, քանի որ Սուէզի ջրանցքն շահագործումն եւս քան զեւս կ'արդիւնաւորի.

Ահաւասիկ երկու ձեռնարկներ, երկուքն ալ նոյն հեղինակին (Լէսէփսի) գործերն, որոց մին կը յաջողի, միւսը չի յաջողիր, և յաջողութենէն օգտուելու, իսկ ձախողութենէն չվնասուելու միակ միջոցն էր քանի մը տարւոյ փորձէն ետքն երթալ իւր դրամը յանձնել Լէսէփսի ձեռնարկութեան.

* *

Շաբթուս մէջ ուշագրաւ երկու իրողութիւններ կան, մին է ռուսական արժէթղթոց վրայ անկում մը, միւսն ալ, որ անմիջական կարեւորութիւն ունի մեր ժողովրդեան համար, արմտեաց գնոյն անկումն է, որ հացի գնոյն անկում մը յուսալի կ'ընէ.

—Անգլիացիք չեն ուզեր ետ մնալ Գերմաններէն, որք թէ՛ ի Փոքր Ասիա և թէ Եւրոպական Թուրքիա երկաթուղեաց շինութեան արտօնութիւն

— 2 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԿԻ ՏԸ ՄՕԲԱՍԱՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԷՍ ՀԶՕՐ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Խնդաց նա և ըսաւ.

—Ձեր դռնապանին խցիկը պարապ էր և, որովհետեւ գիտեմ որ այս միջոցին միշտ առանձին կ'ըլլաք, առանց զինքս ծանուցանելու մտայ ներս.

Օլիվիէ կը դիտէր զայն.

—Օ՜, ի՛նչպէս գեղեցիկ էք. Ի՛նչ չքնաղութիւն.

—Այո, նոր շրջազգեստ մը հագած եմ. Ի՛նչպէս կը գտնէք, աղուո՞ր է.

—Շատ սիրուն է. մեծ ներդաշնակութիւն մը կայ. Ա՜հ, կարելի է ըսել թէ հիմայ ամեն մարդ ունի երանգներու ըզգացումը.

Անոր չուրջը կը դառնար, ձեռքը կերպասին կը դպցնէր, մատներուն ծայրովը ծալքերուն ձեւը կը փոխէր, դերձակի մը չափ հագուստէ հասկցող մարդու մը պէս, որովհետեւ ամբողջ կեանքին մէջ իր արուեստագէտի միտքն և ըմբիշի մկանունքը գործածած էր վրձիններու նուրբ մազերովը՝ փոփոխական և փափուկ նորաձեւութիւնները պատմելու, Թաւրիզ և մետաքսէ զրահներու մէջ կամ ժանեակներու ձիւնին տակ բանտարկուած կանացի շնորհքն ի յայտ ածելու.

Վերջապէս ըսաւ.

—Շատ աղէկ է. Շատ վայլեր է ձեզի.

Թող կուտար կինն որ հիանար իր վըրայ, գեղեցիկ և անոր հաճելի ըլլալուն գոհ.

Ոչ եւս ծաղկատի, բայց դեռ գեղեցիկ, ոչ շատ բարձրահասակ, քիչ մը մսոտ, բայց թարմ և ունենալով այն փայլն որ քառասնամեայ մարմնոյ մը հասունութեան համը կուտայ, կը նմանէր նա այն վարդերուն որք անորոշ ժամանակի մը մէջ կը փթթին մինչեւ որ, շատ ծաղկած ըլլալով, ժամուան մը մէջ իյնան.

Իր խարտեաշ մազերուն տակ կը պահէր աշխոյժ և մատաղ շնորհքն այն Բարիզուհեաց որք չեն ծերանար, որք իրենց մէջ կը պարունակեն կեանքի զարմանալի զօրութիւն մը, տոկունութեան անսպառ պաշար մը, և որք քսան տարի նոյնը կը մնան, անեղծ ու յաղթական, ամեն բանէ առաջ իրենց մարմնոյն հոգ տանող և իրենց առողջութիւնը խնայող.

Քօղը վեր առաւ և մրմնջեց.

—Է՛հ, չէ՞ք համբուրեր զիս.

—Ծխած եմ.

«Բուա՜հ» ըրաւ կինը. Յետոյ, շըրթներն երկնցնելով.—Հոգ չէ՛.

Եւ իրենց բերաններն իրարու հպեցան.

Նկարիչն անոր ձեռքէն առաւ հովանոցն և գարնանային ժաքէթն հանեց՝ արագ ու վարժ, ընտանեկան այս գործողութեան սովորած շարժումներով. Յետոյ բազմոցին վրայ նստաւ, հարցուց անոր.

—Ամուսինինդ աղէ՞կ է.

—Շատ աղէկ, թերեւս նոյն իսկ այս միջոցին խորհրդարանին մէջ կը խօսի.

—Վա՜յ. Ի՞նչ նիւթի վրայ.

—Անշուշտ ճակնդեղներու կամ գօլզայի իւղերու վրայ, ինչպէս միշտ.

Իր ամուսինը, Կիյերուայի կոմս, Էօրի երեսփոխան, իրեն մասնաճիւղ ըրած էր բոլոր հողագործական խնդիրները.

Բայց անկիւն մը իրեն անծանօթ նախագիծ (esquisse) մը նշմարելով, գնաց անոր քով և հարցուց.

—Ի՞նչ է ասիկա.

—Բասթէլ մըն է զոր սկսայ, Բոնթէմի իշխանուհւոյն պատկերը.

—Գիտէք, ըսաւ կինը ծանրութեամբ, որ եթէ նորէն կնոջ պատկերներ նկարէք, աշխատանոցնիդ պիտի գոցեմ. Ես լաւ գիտեմ թէ այդ աշխատութիւնն ի՛նչ հետեւանք կ'ունենայ.

—Օ՜հ, ըսաւ Օլիվիէ, Անիի պատկեր մը երկու անգամ չըներ մարդ.

—Կը յուսամ որ այդպէս է.

Գեղարուեստէ հասկցող կնոջ մը պէս կը դիտէր նոր սկսուած բասթէլը. Ետ գնաց, մօտեցաւ, ձեռքն աչքերուն վերեւ բռնեց, փնտռեց այն տեղն ուր լոյսն ամենէն աւելի լաւ կ'իյնար նախագծին վրայ, յետոյ իր գոհունակութիւնն յայտնեց.

—Շատ լաւ է, բասթէլի մէջ շատ կը յաջողիք.

Օլիվիէ մրմնջեց, գովեստէն փաղաքշուած.

—Իրա՞ւ.

—Այո, փափուկ արուեստ մըն է ասիկա որուն մէջ շատ վայելչութիւն պէտք է. Նկարչութեան որմնագիրներուն ընելիք բանը չէ.

Տասներկու տարիէ ի վեր դէպ ազնուական արուեստ անոր ունեցած հակումը կը զօրացնէր, պարզ իրականութեան դառնալու համար անոր ըրած փորձերուն դէմ կը մաքառէր, և աշխարհիկ գեղաձեւութեան նկատումներով, կը մեղմէր զայն մեղմիւ քիչ մը արուեստակեալ ու կեղծ շնորհաց տեսակի մը.

—Իշխանուհին ի՛նչպէս բան է, հարցուց.

Օլիվիէ պարտաւորեցաւ ամեն տեսակ մանրամասնութիւններ տալ անոր, ամենանչնչին մանրամասնութիւններ, որոցմէ կ'ախորժի կանանց նախանձոտ ու բծախնդիր հետաքրքրութիւնն, հագուստներու վրայ եղած դիտողութիւններէն անցնելով անոր նրբամտութիւնը նկատողութեան առնելու.

Եւ յանկարծ.

—Կը սիրէ՞ ձեզի.

Նկարիչը խնդաց և երդում ըրաւ որ ոչ.

Այն ատեն, երկու ձեռներն անոր ուսերուն վրայ դնելով, աչքերուն մէջ նայեցաւ շեշտակի. Հարցաքննութեան եռանդը կը դողդղացնէր իր կլոր բիբը մելանի ցատկոտուքներու նմանող աննշմարելի սեւ կէտերով պիսակեալ ծիծանին մէջտեղը.

Նորէն մրմնջեց.

—Իրա՛ւ, չե՞ք սիրեր զինքը.

—Իրաւ որ չէ.

—Արդէն իմ սիրտս հանդարտ է, աւելցուց նա. Ալ հիմայ ինծմէ ուրիշ մէկը չէք կրնար սիրել. Ալ լմնցա՛ծ է, լմնցա՛ծ ուրիշներուն համար. Շատ ուշ է, խեղճ բարեկամս.

Նկարիչն զգաց այն թեթեւ ցաւագին սարսուռն որ հասուն մարդոց սրտին վըրայէն կ'անցնի երբ իրենց տարիքին խօսքը կ'ըլլայ. և մրմնջեց.

—Այսօր, վաղը, ինչպէս երէկ, Անի, իմ կեանքիս մէջ զձեզ միայն ունեցած եմ և պիտի ունենամ.

Այն ատեն կինն անոր թեւը մտաւ և նորէն բազմոցին մօտ գալով նստեցուց զայն իր քով.

—Ի՞նչ բանի վրայ կը մտածէիք.

—Նկարի նիւթ մը կը փնտռեմ.

—Ի՞նչ.

—Չեմ գիտեր, կը փնտռեմ կոր.

—Այս օրեր ի՞նչ ըրիք.

Ստիպուեցաւ անոր պատմելու բոլոր իր ընդունած այցելութիւնները, ճաշերն ու երեկոյթները, խօսակցութիւններն ու շաղփաղփանքներն. Արդէն երկուքն ալ կ'ախորժէին աշխարհիկ կենաց այդ շինծու և ընտանեկան բաներէն. Պզտիկ հակառակորդութիւնները, հանրածանօթ կամ կասկածելի յարաբերութիւնները, միեւնոյն անձերուն, միեւնոյն դէպքերուն եւ միեւնոյն կարծիքներուն վրայ արդէն եղած, հազար անգամ կրկնուած, հազար անգամ լսուած դատաստանները կը տանէին կը թաղէին իրենց միտքն այն պղտոր և յուզեալ գետին մէջ որ կը կոչուի Բարիզեան կեանք. Ամեն մարդ ճանչնալով, ամեն տեսակ ընկերութեանց մէջ մտնելով, մին իբրեւ արուեստագէտ որուն առջեւ բոլոր դռները բացուած էին, միւսն իբրեւ պահպանողական երեսփոխանի մը վայելչագեղ կինը, վարժուած էին ֆրանսական խօսակցութեան այն մարմնակրթանքին, այն նուրբ, հասարակ, սիրուն կերպով չարական, անօգուտ կերպով սրամիտ, գռեհիկ կերպով փայլուն խօսակցութեան որ մասնաւոր և շատ նախանձելի համբաւ մը կուտայ անոնց որոնց լեզուն ճկած է այս բամբասող շատախօսութեան.

—Երբ մեզի կուգաք ճաշելու, հարցուց կինն յանկարծ.

—Երբ որ ուզէք. Ըսէք օրերնիդ.

—Ուրբաթ. Մօռթմէնի դքսուհին, Բօռպլինները և Միւզատիէօ մեզի պիտի ըլլան, տոնելու համար վերադարձն աղջկանս որ այս իրիկուն կուգայ. Բայց մի ըսէք. Գաղտնի է.

—Օ՜հ, շատ աղէկ, կ'ընդունիմ. Ուրախ պիտի ըլլամ Անէթը վերստին տեսնելուս. Երեք տարի է որ չեմ տեսած.

—Իրա՛ւ է. Երե՛ք տարի.

Նախ ի Բարիզ իր ծնողաց տունը կըրթուելով, Անէթ վերջին ու խանդակաթ սէրն եղած էր իր մեծ մօրը, Տիկին Բառաթէնին, որ, գրեթէ կոյր, ամբողջ տարին իր փեսային հետ կ'անցունէր, Ռոնսիէրի դղեակն, Էօրի մէջ.

(Շարունակելի)

ձեռք բերին․ Ինչպէս յայտնի է, Պ․ Բայլարտի պաշտպանած ձեռնարկութիւնն, որ անուան փոփոխութեամբ Oriental Trust Company կը կոչուի այժմ, իրեն կէտ նպատակի կը դնէ «Թուրքիոյ մէջ երկաթուղեաց շինութիւն»։ Առանց ծրագրոյն մանրամասնութեանց մէջ մանելու, յաջողութիւն մաղթենք․ զի կը հաւատանք թէ Փոքր Ասիոյ քաղաքակրթութեան, բարեկարգութեան և բարեկեցութեան ամենամեծ միջոցն, այսինքն փրկութիւնն, երկաթուղիք են։

—Մեր հրապարակին վրայ, Սօսիէթէ Ժէնէրալի, Պանք տը Քոնսդանդինօբլի և Սօսիէթէ տը Շանժ է տը Վալէօրի երից դրամատանց ձուլումն և իբրև միակ և մեծ դրամատուն մը կազմակերպութիւնը կատարեալ իրողութիւն կը համարուին։

—Եթէ Ծխախոտի Ռեժիին վերաբերեալ յանձնաժողովոյն խորհրդակցութիւնք Ռեժիին նպաստաւոր եզրակացութեան մը յանգին, այսինքն՝ ծխախոտի մշակութիւնն ինչ ինչ նահանգներու մէջ սահմանափակելու, կարեւոր բարձրացում մը կը գուշակուի Ռեժիի բաժնեթուղթին վրայ։

⁂

Ստորեւ կը դնենք ամսական բաղդատական ցուցակ մը մեր հրապարակին վրայ բանող գլխաւոր թղթոց կացութեան վրայ։

	Փետր․ 25 մարտ (Հ Տ)		Փետր․ 23 ապրիլ	Տարբերութիւնք
Սէրի Ա․	Ակ․ Ու․	43·	43	——
» Բ․	»	23 3/8	23 1/2	— 1/2
» Գ․)				
» Դ․)	Օսմ Ու․	20·16 1/2	20·15	— 11/40
Երկաթուղիք	Ֆրանք	75 3/4	74·1/2	— 1·25
Օսմանիէ	Օսմ․ Ու․	83·05	82·28	— 17/40
[illegible]	»	18 1/2	17·	— 1 1/2
1871	Ակ․ Ու․	99·1/4	95 3/4 ք․ կ․	— 4 5/8
1877	»	94·—	93·1/2	— 1/2
Մաքսային	Ֆրանք	464·37 1/2	456·87 1/2	— 7·50
Փրիօրիթէ	»	419·37 1/2	418·25	— 1·12 1/2
1888	Մարք	89·75	90·	+ 0·25
Անատոլու երկաթուղիք	»	89·30	89	— 0·30
Պանք Օթոման	Ֆրանք	613·75	594·37 1/2	— 19·62 1/2
Ծխախոտ	»	349·37 1/2	345·93	— 3·43
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Ակ․ Ու․	5 20/40	5 21/40	+ 3/40
Թոմպէքի	Օսմ․ Ու․	5 35/100	5 67 1/2/100	+ 12 1/2/100

ՍԱԿԱՐԱՆ ՓԱՐԻԶԻ

Այս առաւօտեան սուրհանդակաւ առնուած եւրոպեան լրագրերէն կը տեղեկանանք թէ Փարիզի Սակարանին մէջ հնգետասանօրեայ հաշուեյարդարութիւնն աննպաստ անցեր է՝ Մայիս 1 ի կարի անհաճոյ դէպքերուն հետեւանօք, մանաւանդ որ Պելճիոյ ածխահանքերուն մէջ աշխատութեան դադարման խօսք կայ ընդհանրապէս։ Նախորդ հաշուեյարդարութեան հետ բաղդատմամբ, հետեւեալ արժեթուղթք գներու մասին հետեւեալ փոփոխութիւնները կը ցուցնեն․

[illegible]	Մայիս 2 Ն․ Տ․	Ապրիլ 16 Ն․ Տ․
Իտալական	93·50	93·70
Սպանիական	75·25	75·75
Եգիպտական միացեալ	497·50	497·50
Օսմ․ Պանքա	600·—	611·25
Սուէզի ջրանց	2,580·—	2,500·—

ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ԱՐԵՒԵԼՔ

Արեւելքի վաղուան թիւը, բաց ի իւր սովորական նիւթերէն, կը պարունակէ նաեւ հետեւեալ յօդուածները։

ԿԵԱՆՔՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ — Օգթավ Ֆէօյէի Աթոռն ի Ֆրանսական Ճեմարան․— Էմիլ Զօլա․ ԱՐԱՔՍ․

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ— Կարապետ վարդապետ Շահնազարեան․ ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ․

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՔԻԼԼԷՍԻ—Հաւաքածոյ գեղեցիկ խօսքերու—Շ․ ՆԱՐԷԹ․ Թարգմ․ ՕՐ․ ԷՕԺԷՆԻ ՏԷՐ ՍԱՀԱԿԵԱՆ․

ԳԻՏԱԿԱՆ—Երկրաբանական մեծ խնդիր—Երկրագնդի ծովերու ապագայ յաղթանակը կամ պարտութիւնը —Պ․ Քասել Վօկթի նոր յօդուածը— Վաշինկթընին բերած փառքը —Անգլիական նոր հրատարակութիւն մը—Պատառաքաղին ծնունդը— Քաջարեան թագինց պատմութիւնը —Վաղուան [illegible]․ Յ․ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ․

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԼՈՆՏՈՆ—Թան լրագրէն քաղուած․

ՕՔՍՖՕՐՏԻ ԿԱՆԱՅՔԸ (Բօլ Պուրժէէ) Մ․ ՇԱՀՆԱԶԱՐ․

ԱՅԺՄ ՊԱՐԻԶՕՍ, ՅԵՏՈՅ ՊԱՏԱՆ․ բանաստեղծութիւն․ Յ․ ՍԷԹԵԱՆ․

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ․ Թիֆլիզի լրագրերէն քաղուած։

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Առ Ն․ Վ․ Խ․ ի Մուշ — Ստացանք ձեր ապրիլ 15 թուակիր նամակը․ կը ցաւինք որ չ՚կրնանք ընդունիլ ձեր առաջարկը, որ հակառակ է մեր կանոնաց։

Առ ԹԱՂ․ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Պօրտուքի — Ուրիշ գաւառներէ ալ վարժուհի կը խնդրուի, դժուար կըլլայ գտնելը․ Այսու հանդերձ եթէ յարմար վարժուհի մը ներկայանայ, կ՚իմացնենք ձեր պայմանները։

Առ Մ․ Թ․ ի Կ․ Պոլիս — Կը յորդորենք զձեզ լրագիր ըլլալու յաւակնութիւն ունենալէ առաջ, քաղաքավարութեան տարրական սկզբունքները սորվիլ, գէշ չէր ըլլար եթէ ժամանակ մը նամակագրութեան դասեր առնուք։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամենայն Հայոց Հայրապետն Հոգելոյս Տ․ Մակար Կաթողիկոս՝ ի կենդանութեան իւրում՝ Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հօր նուիրած է ականակուռ Արքեպիսկոպոսական Պնակէ մը, յատուկ կոնդակաւ, որուն թուականն է 14 ապրիլ։

Պրուսայի առաջնորդ Գեր․ Բարթուղիմէոս եպիսկոպոս երէկ միջօրէին մայրաքաղաքս հասաւ Մուտանիայէն եկող Մախսուսէի Ըշրէֆիյէ շոգենաւով։ Ն․ Գերապատուութիւն ուղղակի Մայր եկեղեցի գնաց, ուր աղօթելէ յետոյ Պատրիարքարան եկաւ և այցելութիւն տուաւ Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հօր, որուն քով կը գտնուէր այդ պահուն Գեր․ Խորէն Նար-Պէյ Արքեպիսկոպոս։ Ս․ Պատրիարք Հայրը և Գեր․ Խորէն և Բարթուղիմէոս Սրբազանք տեսակցեցան կէս ժամու չափ, յետ որոյ Պրուսայի Գեր․ Առաջնորդը փոխանորդարան իջնելով այցելութիւն տուաւ Պատրիարքական Գեր․ Փոխանորդ Հօր և անտի Երուսաղէմայ Պատրիարքական Փոխանորդ Գեր․ Սիմէոն արքեպիսկոպոս Սէֆէրեանի․ Բարթուղիմէոս Սրբազան գիշերը Երուսաղէմատան մէջ հիւրընկալուեցաւ։

Պուլկարաց Գեր․ Էկզարքի փոխանորդն՝ ընկերակցութեամբ Էկզարքարանի գործակատարին, երէկ Պատրիարքարան եկաւ ի շնորհաւորութիւն Զատկական տօնին և ընդունուեցաւ Պատրիարքական Գեր․ Փոխանորդ Հօր կողմէ։

Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հայրն երէկ առաւօտ Մայր եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց յատկապէս կանանց համար և քարոզ խօսեցաւ։

Ըստ կարգադրութեան Մայր Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհրդոյ, չորս Ազն․ Տիկիններ՝ առաջնորդութեամբ երկու քահանայից՝ անձամբ պնակ պտըտցուցին, որ անցեալ տարւոյ միեւնոյն աւուր հասոյթին եռապատիկն արտադրեց։ Յայսվայր կանանց համար պատարագ մատուցուած պահուն կանանց պնակ պտտցունելը գովելի նորութիւն մըն է, որուն կրնան հետեւիլ նաեւ ուրիշ եկեղեցիներ։

Մայր Եկեղեցւոյ մէջ պնակ պտըտցունող տիկիններն էին․

Տիկին Եղիազար Մելիքեան
» Յովհաննէս Բէյլէկեան
» Մկրտիչ Ժամակոչեան
» Գառնիկ Գափաֆեան

Ազգային Ժողովոյ նիստը փոխանակ յառաջիկայ չորեքշաբթի, ուրբաթ օրը տեղի պիտի ունենայ։

Յունաց Պատրիարքական փոխանորդն՝ Տ․ Քոնստանդինոս Քարաճօբուլօս՝ ընկերակցութեամբ Ֆէնէրի վարժարանին տնօրէն Տ․ Գրիգորիոսի և Պատրիարքարանի Խառն Ժողովոյ անդամ Նիքօլա Բոխօրի էֆէնտիի, Տօրքիթ․ Բայլաքի էֆէնտիի ու դիւանապետ Եօաննիս Թանթալիս էֆէնտիի, այսօր Ազգ․ Պատրիարքարան եկան ի շնորհաւորութիւն Զատկական տօնին եւ ընդունուեցան Պատրիարքական Գեր․ Փոխանորդ Հօր կողմէ։ Յունաց Գեր․ Փոխանորդն եւ իւր ընկերակիցք Փոխանորդարանէն վերի սրահն առաջնորդուեցան ուր ընդունուեցան, ի բացակայութեան Ամեն․ Ս․ Պատրիարք Հօր, Երուսաղէմայ պատրիարքական փոխանորդ Գեր․ Սիմէոն արքեպիսկոպոս Սէֆէրեան, Արժ․ Յովհաննէս Ծ․ Վարդապետ Արշարունիի և այլ եկեղեցականաց ու աշխարհականաց կողմէ։ Յունաց Գեր․ փոխանորդն ու ընկերակիցք արժանավայել պատիւներով ընդունուելէ և պատուասիրուելէ յետոյ, Մայր եկեղեցի իջան հանդիսաւոր կերպիւ և առաջնորդութեամբ դպրաց․ Ֆէնէրի Պատրիարքական Գեր․ Փոխանորդն ու իրեն ընկերացող եկեղեցականք եկեղեցւոյ բեմն ելնելով աղօթեցին և յետոյ միևնոյն հանդէսիւ եկեղեցւէն ելնելով մեկնեցան։

Ազնուաշուք Մկրտիչ էֆէնտի Էսաեան երէկ իրիկուան կառախմբով Եւրոպա ուղեւորեցաւ, ուր պիտի մնայ երկու ամսոյ չափ։

Մ ՆՏ․ ՄԿՐՏԻՉ ԷՖ․ ԿԻՒՐԵՂԵԱՆԻ ՈՐԴԻ

ՕՆՆԻԿ ԷՖ․ ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

ՏԱՂԱՆԴԱՒՈՐ ԴԵՐԱՍԱՆԱՊԵՏ
ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԽՈՒՄԲԻ

Յետ եռամսեայ եւ դժնդակ հիւանդութեան կնքեց իւր մանկանցու կեանքն այս գիշեր ի ժամ 6․ ի հասակի 31 ամաց, ի խոր սուգ և անմխիթար թողլով իւր սիրելի ծնողքն, եղբարքն, քորքն և համայն ազգականքն, որոնք ցաւ ի սիրտ կը հրաւիրեն զբարեկամս և զծանօթս ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր արարողութեան, որ պիտի կատարուի այսօր ի ժամ 8․ փոխադրուելով իւր բնակարանէն Բերայի Ս․ Երրորդութեան եկեղեցին և անտի պիտի ամփոփուի Շիշլիի ազգային գերեզմանատունը։

Բերա, Թէփէպաշի Թաղ՝ Զօլաք փողոց Թ․ 24

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ընդ հովանաւորութեամբ Կրթական նախարար Վսեմ․ Մինիֆ փաշայի և ի նպաստ Բերայի ազգ․ երկսեռ վարժարանաց, թատերական շքեղ ներկայացում մը պիտի տրուի յառաջիկայ կիրակի գիշեր, 28 ապրիլ, ի Նոր Թատրոն։ Ներկայացումը պիտի սկսի կայսերական ՀԱՄԻՏԻԷ քայլերգով, յետ որոյ նուագածուաց խումբը պիտի նուագէ Չուհաճեան էֆէնտիի ՕԼԻՄԲԻԱ օբէռային բացման եղանակն առաջնորդութեամբ հեղինակին։

Ապա յաջորդաբար պիտի ներկայացուին ԼԱ ՖԻՅ ՏԻՒ ՐԷԺԻՄԱՆԻ առաջին արարուածն և ՋԷՄԻՐԷԻ երկրորդ և երրորդ արարուածները, մասնակցութեամբ Օր․ Պէնաթիի, Օր․ Տէչանի, Օր․ Իվօնի, Պ․ Պ․ Վալտիի, Տարիժեսի, Սթինձիի և այլ դերասանաց ու դերասանուհեաց՝ ֆրանսական խումբին։ Գ․ միջնարարին Օր․ Պէնաթի պիտի երգէ ֆրանսերէն երկու սիրուն երգեր։

Ներկայացումը պիտի սկսի գիշերուան ժամ 9ին (Ը․ Ե․)։

Այս ներկայացման առթիւ յօդուած մը ստացած ենք Բերայի ազգ․ Նախակրթարանաց վիճակը պարզող, զոր կը հրատարակենք լրագրոյս այս աւուր Գ․ էջին մէջ։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԵՆԵՏԿՈՅ

1․ ԲԱՌԳԻՐՔ Արուեստից ու Գիտութեանց և Գեղեցիկ Դպրութեանց յօրինեալ ի Հ․ Մանուէլ Վ․ Քաջունի ի Մխիթարեան միաբանութենէ, հատոր Ա․ որ կը հասնի lytte բառը․ շքեղազարդեալ 627 ձևովք՝ Բաժանորդագինն է երկու հատորին 50 Փրանք, ինչպէս կանխաւ ծանուցինք։

2․ ԱԳԱԹԱՆԳԵՂՈՍ և իւր [illegible], քննադատութիւն Հ․ Բարսեղ Վ․ Սարգիսեանի։ Լրջօրէն գրուած և ժամանակիս պահանջը լեցնող ծանրակշիռ երկասիրութիւն մ՚է․ Հեղինակը [illegible] կերպով ուսումնասիրած և լուծած է Ագաթանգեղոսի բնագրի, թարգմանութեանց և խմբագրութեանց խնդիրներու հետ՝ նաեւ ուրիշ կարեւոր կէտեր եւս, այսինքն դիցաբանութեան, պատմութեան, աշխարհագրութեան և այլն․ Գինն է 6 Փրանք։

3․ ՆՈՐ ՏԱՐՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ի պէտս ազգային վարժարանաց, աշխատասիրեաց Հ․ Պաւղոս Վ․ Գափթան․ Մաքուր և ընտիր տպագրութիւն մ՚է դիւրհասկանալի լեզուով և նոր ոճով գրուած․ Գինն է 2½ Փրանք։

4․ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ դրութեան Փ․ Ֆ․ Կապելսպերկերի, յարմարեալ ի Հ․ Աթանասէ Տիրոյեան․ Գինն է 2½ Փրանք։

Գրասենեակ Մխիթարեանց Սեղբոս Խան թիւ 3։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի ԿԱՅՍ․ ՊԱԼԱՏ

Սպարապետ և Թնդանօթարանի վերատեսուչ Բարձր․ Ալի Սաիպ փաշա երէկ կայս․ պալատ գնաց և ստացաւ Վեհ․ Սուլթանի ինչ ինչ հրամանները։ Ն․ Բարձրութիւն կայս․ պալատէն ելնելուն Թնդանօթարան գնաց, ուր ինչ ինչ հրամաններ տալէ յետոյ Սպարապետի Դուռը դարձաւ։

Ի Բ․ ԴՈՒՌՆ

Բարձր․ Մեծ-Եպարքոսն և Արտաքին գործոց Վսեմ․ Նախարարն երէկ խորհրդակցութիւններ կատարեցին կարեւոր խնդրոց վրայ։

—Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ․ Յարութին փաշա, անտառաց և հանքաց ընդհանուր տնօրէն Վսեմ․ Պետրոս էֆէնտի Գույումճեան և Բ․ Դրան իրաւագէտ խորհրդական Վսեմ․ Գաբրիէլ էֆէնտի Նորատունկեան երէկ գումարում մը ունենալով, պահ մը քննեցին՝ օտար տէրութեանց հետ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոց համար կատարուած բանակցութիւնները պարունակող տեղեկագրերն եւ անոնց յարակից գրութիւնները։

ԻՄԹԻՅԱԶԻ ՇՔԱԴՐԱՄ

Պոլսոյ Հուգուգի դատարանին առաջին ճիւղին անդամ Խալիլ Նէշէ պէյ, որդի ելմտական նախարար վախճանեալ Հալէթ էֆէնտիի, նախընթաց իրիկուն կայս․ պալատն մէջ Իֆթար ըրաւ և սենեկապետ Մէհմէտ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացաւ մեծարանաց Վեհ․ Սուլթանին, որ Իմթիյազ պատուանշանի արծաթ շքադրամը շնորհեց նմա։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Պարսկական կառավարութիւնն Առիւծ և Արեգական պատուանշանի չորրորդ աստիճանը նուիրած է Քաղաքապետութեան ընդհանուր քննիչ Միւնիֆ պէյի։

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄՆԵՐ

Արքունի Փողերանոցին մէջ պատրաստեալ մանր դրամներէն 10,000 ոսկիոյ մանր դրամներ Մալիէին ղրկուած են․ Ինչպէս յայտնի է, այս օրերու կառավարական պաշտօնէից վճարուած ամսաթոշակներու հարիւրին քսան և հինգն այդ դրամով կը վճարուին։

ՄԱՀՄՈՒՏ ՃԷԼԱԼԷՏՏԻՆ ՓԱՇԱ

Պրուսայի կուսակալ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա, որ արձակուրդ ստացած էր, երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց Մախսուսէի Ըշրէֆիյէ շոգենաւով և ուղղակի կայս․ պալատ գնաց։

Կայս․ հրամանաւ՝ Ն․ Վսեմութիւն երէկ իրիկուն կայս․ պալատ հրաւիրուեցաւ և Իֆթարն անդ ընելով, արժանացաւ Վեհ․ Սուլթանի մեծարանաց։

ԿԱԶԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գասը գիւղի, և Սկիւտարի կողմերն օդային կազով լուսաւորելու համար մենաշնորհ խնդրող ընկերութեան և Քաղաքապետութեան միջեւ կատարուած բանակցութիւնք աւարտած ըլլալով, պատրաստուած պայմանագիրն ու յանձնառագիրն երէկ Բ․ Դրան մատուցուեցան ի քննութիւն։

Այդ պայմանագրոյ ու յանձնառագրոյ տրամադրութիւնք, բաղդատելով Պոլսոյ կազի ընկերութեան պայմանագրոյ ու յանձնառագրոյ տրամադրութեանց հետ, կը պարունակեն շատ մը օգտակար կէտեր։

Կ․ ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱՓՈՒՆՔ

Կ․ Պոլսոյ քարափանց շինութեան համար սկսուած ուսումնասիրութիւնք աւարտեցան։ Պ․ Կռանէ, որ երէկ իրիկուն մեկնեցաւ քաղաքէս, Բարիզ հասնելուն պէս, կատարուած ուսումնասիրութիւնք պիտի քննուին և շինութեանց յատակագծերը պիտի ենթարկուին Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան վաւերացման։ Միեւնոյն ժամանակ, ընկերութեան կանոնագիրն, որ արդէն պատրաստ է, պիտի մատուցուի կայս․ կառավարութեան։ Յուսալի է որ այս ձեւակերպութիւնք ամբողջապէս աւարտին ցվերջ յունիս ամսոյ։ Յուլիսի սկիզբը Ֆրանսայէն աստ պիտի ղրկուին խումբ մը գործաւորք և շինուածանիւթեր, այնպէս որ աշխատութիւնք պիտի ըսկըսին այդ ամսուան մէջ իսկ, պայմանաւ որ կայս․ կառավարութիւնը մինչեւ այն ատեն ժամանակ ունենայ վաւերացնել իրեն ներկայացուելիք յատակագծերն ու կանոնագիրը։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ

Այսօր Փեթերպուրկի մէջ տեղի կունենայ Ռուսիոյ կայսեր հանգուցեալ հօրեղբօր Նիքօլա Նիքօլայեւիչ Մեծ-Դուքսին յուղարկաւորութեան հանդէսը։

Այս առթիւ Բերայի ռուսական դեսպանատան մատրան մէջ յետ պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի։

—Ռուսական դեսպանուհի Տիկին Նելիտով երէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս ռուսական Օտեսսա շոգենաւով՝ Օտեսայի ճամբով Մոսկուա երթալու համար։

ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

Կը յիշուի թէ մարտ 21 ին ի Քարուքայա՝ Նիկոմիդիա-Էնկիւրիի երկաթուղւոյ գծին վրայ աշխատող գործաւորաց մինչեւ ծագած կռուոյ մը հետեւանօք, գործաւոր մը սպանուած էր։ Արդ․ Աւստրեհունգարական հիւպատոսարանք պէտք եղածն ի գործ դրին, դատական յանձնաժողով մը ղրկուեցաւ ոճրին վայրն և մանրամասն ու խիստ քննութիւն մը բացուելով՝ Դրիէսթէի եղեռնադատ ատենին ղըրկուեցան չորս մարդասպանները, որք այժմ բանտարկուած են անդ՝ դատուելու համար։

Ուրիշ ծանր ոճրագործութիւն մը որուն շարժառիթն է գողութիւն, տեղի ունեցած է ապրիլ 3 էն 4 լուսնալու գիշերն ի Չաղլար-Քաւա, մերձ ի Պիլէճիք, երկաթուղւոյ գծին վրայ։

Օրուան մէջ չարաչար աշխատելէ ետք, չորս խրուաթներ հեռաւոր և անմարդաբնակ վայր մը գտնուող իրենց հիւղակը կը դառնան, և իրենց համեստ ճաշն աւարտելէ ետք կը պառկին։ Կէս գիշերը երկու ժամ անցած, հինգ կամ վեց զինեալ անձեր յանկարծ կը խորտակեն խրճիթին դուռն և իրենց զէնքերը կը պարպեն խեղճ գործաւորներուն վրայ, որք յանկարծակիի գալով ինքզինքնին պաշտպանելու իսկ ժամանակ չեն ունենար։ Յետոյ, աւազակները ներս կը մտնեն, դանակ ի ձեռին կը յարձակին զոհերուն վրայ և աջ ու ահեակ կը զարնեն «ստակ կուզենք» պոռալով։ Գործաւորներէն մին անմիջապէս կը մեռնի, երկուքը քիչ յետոյ կը մեռնին իրենց ընդունած ահեղի վէրքերէն, իսկ չորրորդը ծանր վիճակի մէջ կը գտնուի։

ԱՓԻՈՆ

Աֆիոն Գարահիսարէն կը գրեն թէ աֆիոնի այս տարուան հունձքը գոհացուցիչ չէ։ Անցեալ սեպտեմբեր և հոկտեմբեր ամիսներու մէջ ցանուած աֆիոններու գրեթէ կէսն ոչնչացած են և դեկտեմբեր ամսոյ մէջ ևս ձմեռուան սաստկութենէն աֆիոն ցանուած չէ։ Աֆիոն մշակողներու յոյսը ամառուան հունձքին վրայ դրուած է և կը յուսան թէ ձմեռուան վնասը գոցեն։

ՔՍՏՄՆԵԼԻ ՈՃԻՐ ՄԸ

Իզմիրի ֆրանսերէն լրագիր մը ոճրագործութեան հետեւեալ դէպքը կը պատմէ․

Անցեալ շաբթու, Ալաշէհիրի մօտ գտնուող գիւղի մը մէջ, պատուաւոր իսլամ մը իւր իրիկուան ճաշին ընդունած էր մօտակայ գիւղէն եկած չորս այցելուներ, զորս գիշերն ալ իւր տան մէջ պիտի հիւրընկալէր։ Յայտնի է թէ Թուրքերը Ռամազան ամսոյ մէջ իրենց այցելուներ մեծապէս պատուասիրելու սովորութիւնն ունին։ Ճաշէն ետք, հիւրընկալն հրամայեց իւր որդւոյն որ կանուխէկ պառկի, որովհետեւ հետեւեալ առաւօտուն կը պարտաւորէր մեկնիլ ի լուսուն մերձակայ գիւղն երթալ՝ բաւական մեծ գումար մը տանելու համար մէկուն։ Այս խօսքեր այցելուաց ուշադրութենէն չվրիպեցան։ Հետեւեալ օրը, տղան առտուն կանուխ ձիով մեկնեցաւ, և չորս հրաւիրեալներն ալ, ջերմ շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք հիւրասէր իսլամին, ճամբայ ելան տղուն ետեւէն․ Ուժեղ ձիեր ունենալով՝ քիչ յետոյ հասան անոր։

Արդ, միեւնոյն օրն, իրիկուան կողմ, հիւրընկալ իսլամը տեսաւ որ իւր տան առջեւէն Ռէժիի դէտեր կ՚անցնէին իրենց հետ տանելով չորս ձերբակալեալներ, որոց առջի գիշեր իւր հիւրընկալած անձերն ըլլալը ճանչցաւ մեծ զարմանքով։ «Ինչո՞ւ ձերբակալեցիք այս մարդիկն, հարցուց դէտերուն։ ասոնք պատուաւոր անձեր են զորս երէկ գիշեր հիւրընկալեցի»։ Դէտերը պատասխանեցին թէ՝ այդ անձանց վրայ իրենց կարծիքը բոլորովին տարբեր էր, որովհետեւ անոնցմէ միոյն ձեռքը գտնուող պարկի մը մէջէ բան մը գտած էին, որ թէեւ մաքսախոյս նիւթ մը չէր, սակայն կատարելապէս կ՚արդարացնէր իրենց ընթացքն այդ անձանց նկատմամբ։ Եւ ցոյց տուին մարդու գլուխ մը, որուն ի տես խեղճ իսլամը գետին ինկաւ շանթահար․ իւր զաւկին գլուխն էր․ Դէտերը՝ ճամբուն վրայ չորս ճամբորդներ տեսնելով, ուզած էին՝ իրենց պաշտօնին բերմամբ՝ անոնց գոյքերը խուզարկել։ Ճամբորդները սաստկապէս ընդդիմացած էին, որով դէտերն աւելի կասկածելով բռնութեան դիմած և այդ գլուխը գտած էին պարկի մը մէջէն։ Մարդասպանք, իրենց զոհին գլուխը կտրելէ ետք, մարմինը դաշտի մը մէջ թողած էին, և որպէս զի դիակին ով ըլլալը չի հասկցուի, գլուխը հետերնին առած էին՝ ուրիշ տեղ մը տանելու համար։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ․ ՄԻՆԷՃԵԱՆ

Փաստաբան Գրիգոր էֆէնտի Մինէճեան փոխադրած է իւր գրասենեակը Ղալաթիա, Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խան, թիւ 26։

Յիշեալ էֆէնտին՝ կայսերական իրաւագիտական վարժարանի Նախկին ուսումնաւարտներէն ըլլալէ զատ, Նախնական և եղեռնադատ ատեաններու մօտ, ըստ օրինի Նորընծայութիւն (stage) ընելէ վերջ փաստաբանական ասպարէզը մտած է և իւր պատուաւորութեամբ և փութաջանութեամբ յաջողած է թէ իւր յաճախորդաց և թէ դատական և պաշտօնական և այլ մարմիններու վստահութիւնն ու համակրանքը վայելել։

ՏԱՍԸ ԼԻՐԱ ՊԱՐԳԵՒ

Անգլիական դեսպանուհի Լէտի Հուայդ երէկ գիշեր եւ․ ժամ 9ին ֆրանսական դեսպանատունը ներկայացման երթալու պահուն, կորսնցեր է իւր քայռը (շալ), ադամանդակուռ կապոյտ շափիւղեայ։

Այդ քայռը գտնողին 10 ոսկի պարգեւ կը խոստացուի։

Կրթական Նախարարութեան փաստաբան կարգուած է Հասան Րիզա էֆէնտի։

—Անցեալ իրիկուն ի Պոլիս Գատըրկա մօտ՝ Թաղապետութեան Զ․ շրջանակին առաջին երկրաչափ Իսհաք փաշայի տունը գողեր մտնելով արժէքաւոր նիւթեր գողցած են։ Իսհաք փաշա ընտանեօք Գըզըլ Թօփրագ գտնուելով, տան մէջ միայն պահապան մը կը գտնուէր եղեր։ Ոստիկանութիւնը քննութեանց ձեռնարկած է այդ գողութեան հեղինակները ձերբակալելու համար։

—Անցեալ իրիկուն Շիշլիի 20 թիւ շոգենաւը կամուրջին առջեւ կեցած պահուն գող մը մտնելով ղեկավարին խցիկը բացեր ու այլ և այլ նիւթեր գողնալով, փախեր է։

—Սերպիական դեսպան Պ․ Նովաքովիչ իւր աղջկան հետ երէկ իրիկուն Պելկրատ ուղեւորեցաւ։

—Բերայի մէջ յոյն կին մը աղջիկ մը ծնած է, որուն մարմինն կէսը, պորտէն մինչեւ վեր, բոլորովին ծածկուած մազերով և մատի երկայնութեամբ պոչ մ՚ալ ունի եղեր։ Այդ աղջիկ, որուն անդամները կատարեալ են, ողջ առողջ է։

—Պոլսոյ Զարզամպա Թաղը բնակող Թուրք կին մը անձնասպանութեան փորձած է կուրծքին դաշոյնի երեք հարուածներ տալով, սակայն չէ յաջողած և այժմ կը դարմանուի։ Կըսուի թէ կինը լսելով որ զինքը իւր ամուսնէն պիտի բաժնեն, յուսահատելով դիմեր է անձնասպանութեան։

—Վանայ Կավաչ գաւառակին գայմագամ Հաֆըզ Բաղըպ պէյ մեռեր է նոյն քաղաքին մէջ։

—Ծիտտէի ռուսական հիւպատոս անուանուած է Ռուսիոյ իսլամներէն Շահմէրտան Իպրահիմով, որ մայրաքաղաքս ժամանած է իւր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար․ Ռուսական կառավարութիւնն այս որոշումը տուած է դիւրութիւն մը ընծայելու համար իւր հպատակներէն Հիճազ ուղեւորողներուն։

—Այտընի նահանգին Պրունապատ գիւղախումբին միւտիր անուանուած է Նուրի էֆէնտի, միւտիր Տրապիզոնի Գավագ գիւղախումբին, և իրեն յաջորդած է Պըրունապատի միւտիր Մէհմէտ Հիլմի էֆէնտի։

—Աքեայէն կը գրեն առ Թուրք թէ գաւառին դատական գործերը ժամանակէ մը ի վեր կանոնաւորութենէ չեղած են և թէ այս պատճառաւ տեղւոյն ընդհանուր դատախազի օգնական Րէվֆիք էֆէնտի և հարցաքննիչ դատաւոր Ապտուլլահ էֆէնտի դատաստանի ենթարկուած են։ Տեղացի ժողովուրդէն քանի չափ անձեր կոչնագիր ստացած են իբրեւ վկայ ներկայ գտնուելու համար անոնց դատաստանին։

Ա․ Զ․ Դ․
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ
Ս․ ՊԻՊԼՈՒՃԵԱՆ
Պօսթ Ալի Ճատտէսի Թիւ 12, Կ․ Պոլիս

Եւրոպական Գրատունը պատիւ ունի հաղորդել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց ի Պոլիս և ի գաւառս, թէ հետեւեալ պարբերական հանդէսներն և թերթերը կը վաճառուին խիստ դիւրամատչելի գներով [կանխիկ դրամ]։

Revue Encyclopédique, 48 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, հանդէս հնգետասանօրեայ գրական, գիտական, արհեստական, գեղարուեստի ամեն ճիւղերու, պատմական և քննադատական, գին 5 ղրշ․ գաւառաց համար փոստի ծախքով 6 ղրուշ։

La Nature, 46 երես, բազմապատկեր, շաբաթական հանդէս գիտական և արհեստական, գին 3 ղրշ․ փոս․ ծախքով 3,50։

Revue Universelle des Inventions Nouvelles, 32 երես, բազմապատկեր, ամսական հանդէս ամեն երեւելի գիւտերու․ գին 4 ղրշ․ փոս․ ծախքով 5 ղրուշ։

Paris Mode, 28 երես, գունաւոր և անգոյն պատկերօք, մեծադիր հանդէս հնգետասանօրեայ ամենէն վերջին նորաձեւութեանց, կանանց համար, գին 5 ղրշ․ փոս․ ծախքով 6 ղրուշ։

La Petite Revue, 18 երես, բազմապատկեր հանդէս շաբաթական, վիպական, գրական և այլն գին 30 փարայ փոս․ ծախքով 1 ղրուշ։

Le Tour du Monde, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթաթերթ աշխարհագրական, ստորագրութիւն երեւելի ուղեւորութեանց․ գին 3 ղրշ․ փոս․ ծախքով 3․50։

La Science Illustrée, 16 երես, բազմապատկեր, շաբաթաթերթ գիտական ամեն ճիւղերու և գիտական վէպերու․ գին 1,50 փոս․ ծախքով 2 ղրուշ։

Le Journal des Voyages, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթական թերթ աշխարհագրական, ծովու և ցամաքի արկածից, ուղեւորութեանց, և այլն․ գին 1 ղրշ․ փոս․ ծախքով 1 50։

Monde de la Jeunesse, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթական թերթ պատանեկան․ գին 30 փարայ փոս․ ծախքով 1 ղրշ։

La Joie de la Maison, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթական թերթ պատանեկան․ գին 0 փարայ փոս․ ծախքով 1 ղրուշ։

Petit Français Illustré, 12 երես․ բազմապատկեր, շաբաթաթերթ մանկական․ գին 30 փարայ փոս․ ծախքով 1 ղրշ։

Ecolier Illustré, 16 երես, բազմապատկեր շաբաթաթերթ մանկական․ գին 15 փարայ․ փոս․ ծախքով 2 փարայ։

Գրատանս մէջ կը գտնուի ֆրանսերէն լեզուաւ, գրական, գիտական, աշխարհագրական, վիպական, թատերական ամեն ճիւղերու վերաբերեալ գրքերու և ամեն տեսակ դասագրքերու մեծ ամբողջ մը։ Գները խիստ չափաւոր են․ 5—5

ՀԵՌԱԳԻՐԱԼՈՒՐՔ

Կ․ ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 մայիս․— Անգլիոյ Պանքան զեղչի սակը 4 %ի բարձրացուց։

ՓԱՐԻԶ, 7 (Ա․ Հ․ Գ․)․— Նախարարաց խորհուրդն երէկ գումարեցաւ․ բայց մայիս 1ի դէպքերու առթիւ Ներողութեանց մասին որոշում մը տուած չըլլալով, խորհուրդը վաղը նորէն պիտի գումարի վերջնական որոշումներ տալու։

ՕՌԼԷԱՆ, 8․ (Ա․ Հ․ Գ․)—Ժան տ'Արքի ի պատիւ հանդէսներ տեղի ունեցան երէկ մեծ շքով․ Հանրապետութեան Նախագահն՝ որ ջերմապէս ծափահարուեցաւ իւր ճամբուն վրայ խռնուող բազմութեան կողմէ, երէկ իրիկուն ժամը տասնին մեկնեցաւ ի Փարիզ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 26 Ապրիլ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	....	109 7/8
3 » Բարիզի »	....	22 92 1/2

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց․ (Միջոց․ D․ Սէրի		20 08
Բերայի մէջ	»	20 01
[illegible] բացուեցաւ		20
[illegible]	»	20
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ		82 04
» » ժամ 5ին		81 16

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	Ա․ Սէրի	— —
»	Բ․ »	— —
»	Գ․ »	20

[illegible]

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Օսմ․	Ոս․	5 20
[illegible]	[illegible]	»	9 08
[illegible]	»	»	6 14
Սօս․ Շանժ էվալէօր	»	»	4 35
Ռեժի	»	»	14 38
Թրամուէյ	»	»	567
[illegible] երկաթուղիք	Ֆր․		72 50
Բաժնեթուղթ Լավրիօնի	Գ․ Կ․		159

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 22
Անգլիական ոսկի	»	110 17
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	107 35
Իմբերիալ	»	90
Քըքմէց	»	51 12
Ռուսական թղթադրամ	»	7 72
Մէճ. արծաթ. (սաղը)	»	107 35
Հինդնոց	»	102
Մեթալիք	»	99 20
Թաաֆէյէ	»	17
Տօկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	»	7

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՈՐՍԱ

Երէկ Լատինաց Համբարձման տօնն ըլլալով Եւրոպական Պորսայի հեռագիր չստացանք այսօր։

ԻՄԱՍՏԱՍԷՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔՐԻՍՏՈՆԷՈՒԹԻՒՆ

Յիսուս Քրիստոս ամենասուրբ Աստուածպաշտութիւն մը քարոզեց․ հրահանգեց թէ Աստուած ամենաբարին մեր հայրն է և մենք անոր սիրելի որդիքն․ խրատեց թէ պէտք է բարի ըլլանք որպէս զի Երկնից արքայութիւնը ժառանգենք․ զգուշացուց զմեզ չարիք ընելէ, որովհետեւ մեզ սպասող պատիժն դժոխքն է․ քարոզեց թէ մարդիկ եղբայր են, ուստի պէտք է զիրար սիրեն, միմեանց ներողամիտ ըլլան և ողորմած առ տնանկս և աղքատս․ պահանջեց որ մարդիկ չի գոռոզանան, այլ քաւեն իրենց մեղքերը խոստովանելով զայնս և ապաշխարելով․ բարութիւն ընեն՝ բայց ոչ ի փառըս, աղօթք ընեն՝ բայց ոչ ի ցոյցս, խնդրեն և սիրեն զԱստուած, յարգեն պաշտեն զնա՝ չէ թէ միայն շրթամբ այլ նաև ի սրտէ, աշխատասէր ըլլան, իրենց նմանեաց վրայ չ'բռնանան․ ի մի բան Յիսուս Քրիստոս Աստուածպաշտութիւն և ամենաբարձր բարոյական քարոզեց։

Ահա այս առաքինի գործոցը համար Յիսուս՝ խստասիրտ, կեղծաւոր և չարամոլ դպիրներու դրդմամբը հալածուեցաւ, նախատուեցաւ և խաչի չարչարանօք զրկուեցաւ ի կենաց։

Ս․ Գրիգոր Լուսաւորչի եկեղեցին աւագ հինգշաբթի գիշերն ամենատըխուր կերպիւ ի հանդէս կ'ածէ Յիսուս Քրիստոսի չարչարանօք խաչուիլն․ այն գիշերուան շարականներն, գիրքերն, եղանակներն, ամենայն ինչ վեհ տըխրութիւն մը կը տարածէ բարեպաշտից վրայ։

Նոյնպէս այս չարչարանաց յիշատակն է զոր մեր առաքելական Եկեղեցին կը կատարէ մատուցմամբ Ս․ Պատարագի․ սակայն այս անգամպերճիմաստ խօսքերը, սրտադրաւ եղանակներն, բարձրացուցիչ, մխիթարական և վեհ են (նոյն իսկ վկայութեամբ եւրոպացւոց)։ Ս․ Սեղանին վրայ դըրուած նշխարքը և գինին՝ անկեղծ Աստուածպաշտութիւն և առաքինութիւն քարոզելուն համար խաչեցեալ Յիսուս Քրիստոսի մարմինը և արիւնը կը ներկայացնեն։ Ով որ իւր մեղքերը խոստովանելով, ապաշխարելով և մաքրուելով կը ճաշակէ զանոնք, ամենաբարձր Աստուածպաշտութեան գործ մը կը կատարէ։

Կը վերջացնեմ խօսքս ըսելով թէ մեր պատարագի և շարական աղօթից խմաստներն և եղանակներն կ'ապացուցանեն թէ մեր Ս․ Հայրապետք մեծ հաւատք և մեծ կարողութիւններ ունեցած են․ վասնզի մինչեւ այսօր երբ կը կարդամք և կ'երգեմք անոնց աղօթքները, մեր սիրտն ու ոգին ամենամաքուր աստուածպաշտութեամբ մը համակուելով՝ կը յափշտակուին և կը բարձրանան առ Ամենաբարին Աստուած։

Յ․ Պ․

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻԿ

ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակուեցաւ 57րդ Թերթն որ կը հասնի մինչեւ Ronger բառը։

ՃԱՆ ԳՈՒՐԲԱՐԱՆ

Սըհհի լրագրոյ Խմբագիր Ազն․ Տոքթէօր Իւթիւճեան էֆէնտի որ իւր առողջապահական հրատարակութիւններով ծանօթ է, աշխատասիրած է բժշկական հրահանգ մը, Ճան Գուրբարան անուամբ, որ առօրեայ կենաց զանազան դժբաղդ պատահարներու մէջ յին ի գործ դրուելիք անմիջական դարմանները ցոյց կուտայ միակ ցուցակի մը մէջ լաւ դասակարգութեամբ մը։ Այս պատահարք են․ այրմունք, թունաւորմունք, կատաղի կենդանեաց խածուածք, մարիլ, խեղդուիլ, ոսկերաց բեկումն ու խախտումն, կոճակ՝ ոսկոր՝ ասեղ՝ և այլն կլնել, արիւնահոսութիւնք, արիւնաթքութիւն, ճմլունք, խորշակահարութիւն, կաթուածք, ստնգանք, փողացաւք, և այլն։ Գին 2 ղրուշ։

«Ճան Գուրբարան» Սըհհի-էն արտատըպեալ է և թարգմանութեամբ հրատարակեալ է հայերէն, թուրքերէն, արաբերէն, պարսկերէն, յունարէն, հրէերէն, գաղղիարէն, անգլիերէն, ռուսերէն և ռումաներէն լեզուներով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆՔ

ԲԵՐԱՅԻ

Ցառաջիկայ կիրակի գիշեր թատերական չքեղ ներկայացում մը պիտի տրուի ի Նոր Թատրոն, Բերայի ազգ․ երկսեռ նախակրթարանաց ի նպաստ։ Կրթական Նախարար Վսեմ․ Մինիֆ փաշա իւր հովանաւորութիւնը շնորհած է սոյն հանդիսին, որուն արդիւնաւորման կ'աշխատին կրթասէր ու բարեսէր երեւելիք՝ յօգուտ աղքատիկ հայ մանկուոյն։

Այս հանդէս առիթ կընծայէ մեզ ծըրագրերիս գաղափար մը տալ յիշեալ վարժարանաց ուղղութեան և արդի վիճակին նկատմամբ, ոչ միայն որպէսզի հասարակութիւնը պիտոյից և արդեան գիտակցութեամբ քաջալերէ կազմակերպեալ թատերական երեկոյթն, այլ և այնու մըտածմամբ որ քիչ անգամ կը խօսուի կ․ Պոլսոյ այդ մեծ արուարձանի ազգ․ կըրթական հաստատութեանց վրայ։

Կատարեալ ընելու համար մեր գծելիք պատկերն, սկսինք նախ վերաշինութեան խորհուրդէն որ ծանօթ է․ Բաւական ժամանակէ հետէ կը խօսուէր արդէն Նարեկեան վարժարանի վերաշինութեան վըրայ որ մեծ պէտք մը դարձած է։ Բերայի թաղը, 1870 ի աղէտալի հրդեհէն մեծամեծ վնասներ կրած էր, հրոյ ճարակ տալով իւր ազգ․ կալուածոց մեծագոյն մասն, ընդ որս և Նարեկեան վարժարանն որ կը գտնուէր Ս․ Երրորդութիւն եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ․ բայց շնորհիւ պատ․ Թաղական Խորհրդոյ ջանից, այդ կալուածներէն կարեւոր մաս մը վերաշինուեցաւ, և պարապ մնացած գետինններն հասութաբեր շէնքերով կը զարդարուին հետզհետէ․ սակայն Նարեկեան վարժարանն որ փոխադրուած է ի Թագսիմ, կը մնայ դեռ այնպիսի շէնքի մէջ որ ոչ միայն անբաւական կուգայ այնքան բազմաթիւ աշակերտաց, այլ վայելուչ իսկ չէ Բերայի նման կարեւոր թաղի մը։ Ուստի անյուշտ խընդութեամբ ընդունուեցաւ այն լուր, թէ բարեհամբաւ գերդաստանի մը նուիրատուութեան շնորհիւ՝ Նարեկեան վարժարանի վերաշինութեան խորհուրդն եւս իրականութեան համբուն մէջ մտած է։(*)

Բերայի մէջ կը գտնուին չորս նախակրթարաններ, Արշակունեաց՝ ի Տօլապ-Տէրէ, Լուսաւորչեան՝ ի Բանկալթի, Մեսրոպեան՝ ի Ֆէրի գիւղ և Նարեկեան՝ ի Թագսիմ։ Այս վարժարանաց վերատեսչութիւնը յանձնուած է Բերայի Թաղ․ Խորհրդոյ անդամոց մէջէն ընտրեալ մասնաւոր Խնամակալութեան մը որ կազմուած է հետեւեալ կերպիւ․

Վսեմ․ Գաբրիէլ էֆ․ Նորատունկեան
Վսեմ․ Օհան էֆ․ Պաղտատլեան Ատենապետ
Ազն․ Գրիգոր էֆ․ Շամտանճեան Ատենադպիր
Ազն․ Յարութիւն էֆ․ Ասլանեան Գանձապետ

Առաջին երեք վարժարանք, ըստ ծըրագրոյ Ուսումն․ Խորհրդոյ, միայն երեք դասարաններ ունին․ իսկ վերջինը—Նարեկեան վարժարանը—նոյն ծրագրոյ մինչեւ վեցերորդ դասը կը պարունակէ, այնպէս որ վերոյիշեալ նախակրթարանաց մէջ երեք տարւոյ շրջանն աւարտող աշակերտք երբ ուզեն շարունակել իրենց ուսմանց ընթացքը, կ'երթան հետեւիլ Նարեկեան վարժարանին վերին դասերուն, և կը պատրաստուին կեդրոնական վարժարանի բարձրագոյն ընթացքին հետեւելու։

Խնամակալութիւնը՝ վարժարանաց վիճակագրութեանց քննութեամբ տեղեկացած էր որ աշակերտաց ամենամեծ մասն—ընդհանրապէս ոչ-հարուստ ծնողաց զաւակներ— նախակրթարանի երկու երեք տարիներն հազիւ աւարտած՝ կը թողուն գրոց աշակերտութիւնն և կ'երթան արհեստի մը հետեւիլ, և այսպէս շատ քիչ կրնան օգտուիլ իրենց ստացած թերակատար կրթութենէն․ միւս կողմանէ կը նըկատէր որ մենք Եւրոպիոյ և մանաւանդ Գերմանիոյ պէս զանազան աստիճանի դըպրոցներ չունինք, որոց մէջ տղայք՝ ըստ պահանջման իւրեանց՝ ի վերջոյ հետեւելիք գործոյն և արհեստին, կարենան կա՛մ բարձրագոյն կրթարանաց և կամ կարճ բայց դարձեալ կատարեալ դպրոցական շրջան մը աւարտել՝ ուսմանց և ի մասնաւորի գործնական ամենահարկաւոր գիտելեաց վրայ՝ համառօտ կերպիւ բայց ամբողջ՝ և ոչ հիւսւարտ տեղեկութիւններ ստանալով։ Խնամակալութիւնը մասնաւոր ուշադրութիւն ընծայեց այս հանգամանաց որք—ըսենք անցողակի—ո՛չ թէ միայն Բերայի նախակրթարանաց չեն պատկանիր, այլ ընդհանուր կերպով կենսական կարեւորութիւն ունին մեր տղայոց դաստիարակութեան գործոյն մէջ և Ուսումնական Խորհրդոյ ու կրթական գործով զբաղող ամեն մարմնոց ու անհատից լուրջ ուշադրութեան արժանի են։ Իր խնամոց յանձնեալ վարժարանաց մէջ ըստ կարի դարման տանելու համար իրաց այս վիճակին, Խնամակալութիւնը հայերէնի, ֆրանսերէնի, թուարանութեան, իրագիտութեան, պատմութեան և աշխարհագրութեան դասերուն մասնաւոր կերպիւ ոյժ տալէ զատ, յաւելուածական դասախօսութիւններ եւս ներմուծեց, որ աւասիկ․

Միհրան էֆ․ Ճէվահիրճեան, պաշտօնեայ Դատական գործոց Նախարարութեան, որ Բարիզու Համալսարանաց մէջ առած է իւր ուսումն, անձնուիրաբար կը դասախօսէ Քաղաքական Տնտեսութեան վրայ, դաս որ կը պակսէր ցարդ։

Ընդհանրապէս ազգ․ նախակրթարանաց աշակերտք և նոյն իսկ բարձրագոյն դասերն աւարտողք, ընդհանուր ազգաց պատմութեան մէջ հազիւ կը հասնին Միջին Դարու պատմութեան, և եթէ կեդրոնական վարժարանը կամ ուրիշ բարձրագոյն դպրոց մը չ'յաճախեն, բոլորովին անտեղեակ կը մնան ժամանակակից պատմութեան որ կարեւորագոյն և աւելի օգտակար է քան զհինն։ Այս պակասը լըցընելու համար, Նարեկեան վարժարանին մէջ ըստ կարելւոյն կ'ուսուցուին աշակերտաց՝ ամբողջ պատմութեան նշանաւորագոյն դէպքերն մինչեւ մեր օրերը․ բաց յայսմանէ, բանախօսութեան եղանակաւ ընդհանուր պատմութիւն կ'աւանդուի բարձրագոյն դասուց, ի ձեռն Շահէն էֆէնտիի, անդամ Հպատակութեանց դիւանի Արտաքին գործոց Նախարարութեան, որ կը դասախօսէ անձնուիրաբար։ Ֆրանսերէն լեզուին ուսուցումը մանաւորապէս զօրացնելու հոգն յանձնուած է Կալաթա-Սէրայի վարժարանին պատմութեան ուսուցիչ Յարութիւն էֆ․ Յովհաննէսեանի որ իր պարտականութենէն զատ, շաբաթն երկու ժամ անձնուիրաբար կը դասախօսէ։ Թուաբանութեան դասերն ալ նոյն դրութեամբ, այսինքն կենաց պիտոյից անհրաժեշտ եղող գործնական եղանակաւ կ'աւանդուին աշակերտաց․ Գծագրութեան դասերն, որք երբեք չորս տարիներէ ի վեր դադարեալ էին, լաւ ուսուցչի մը ձեռօք պիտի սկսին ի մօտոյ։

Միւս կողմէ, Նարեկեան վարժարանին մէջ սկսած են նաեւ Ներսէսեանց 500 ոսկւոյ նուէրի մասնաւոր դասախօսութիւնք՝ արհեստից վերաբերեալ գործնական գիտութեանց վրայ, ի ձեռն նոյն վարժարանի տեսուչ Միլտոն էֆ․ Սերովբեանի։ Ըստ բաղձանաց Ներսէսեան բնտանեաց, և որպէսզի վարժարանաց աշակերտներէն զատ դպրոցէն ելնող երիտասարդներ ինչպէս և ամեն ուսումնասէր անձինք կարենան օգտուիլ սոյն դասախօսութիւններէն, կիրակի օրերն եւս զայնս աւանդելու համար պատրաստութիւնք կը տեսնուին։

Գալով աղջկանց՝ ասոնք մինչեւ ցարդ նախակրթարանաց մէջ իրենց ուսումն աւարտելէ ետքը, եթէ Բերայի Արուեստանոցը դիմէին, հոն կը սորվէին կար և ասեղնագործութիւն, և որովհետեւ աշակերտուհեաց քիչերը միայն ուսումնաւարտ կ'ելլէին նախակրթարաններէն և մեծագոյն մասը ասեղնագործութեան դասեր չ'առած կը մեկնին վարժարանէն, Խնամակալութիւնը կարի և ասեղնագործութեան դասեր հաստատեց նախակրթարանաց մէջ ամեն կարգի աշակերտուհեաց համար, հայթայթելով նաեւ պէտք եղած նիւթերն ու գործիները։

Աշակերտաց առողջութիւնն եւս Խնամակալութեան ուշադրութենէն վրիպած չէ․ մտերս Ամերիկայէն դարձող ճարտար բժիշկ մը՝ Տօքթ․ Տօնճեան, ամեն հինգշաբթի կ'այցելէ Նարեկեան վարժարանը, կը զննէ բոլոր աշակերտներն, և տկարութիւն ունեցողներուն դեղագրեր կուտայ ձրիաբար․ աղքատ տղայոց դեղերն եւս կը հայթայթուին նուիրատուի մը ծախիւք։

Ահա Բերայի ազգ․ նախակրթարանաց արդի վիճակն, որ, ինչպէս կերեւի, զգալի բարւոքումներ կրած է վերջին ժամանակներս, բարւոքումներ զորս ապահով կերպիւ յարատեւել կարենալու համար՝ նիւթական զանազան պէտքեր կան։ Այդ էական պէտքերն հոգալու և վարժարանաց եկամտացոյցի բացը գոցելու նպատակաւ կազմակերպուած է կիրակի գիշերուան թատերական երեկոյթն որուն յաջողութենէն շատ բան կակնկալեն չորս նախակրթարանաց մէջ ուսանող երկսեռ մանկտին։ Թաղական Խորհուրդ և Խնամակալութիւն չեն խնայեր իրենց անձնուէր հոգածութիւնն այդ կրթական յարկերու յառաջդիմութեան համար․ ուսուցիչք խղճմտութեամբ կը կատարեն իրենց պարտականութիւնը․ Բերայի հասարակութեան կը մնայ իր կողմէ նուիրել այս առթիւ ակնկալուած համեստ օժանդակութիւնը, այն է ներկայ գտնուիլ թատերական հանդիսին որ օգտակարն ընդ հաճելւոյն միացնելու առաւելութիւնն ալ ունի։ Բերայի ազգային որք ամեն առթիւ կը քաջալերեն բարենպատակ գործերն ու հանդէսները տարակոյս չիկայ թէ այս անգամ եւս տուաւել սիրայօժար և ինքնաբերաբար պիտի նպաստեն հանդիսի մը որ իրենց թաղային դպրոցներուն յառաջդիմութեան օգնելու ազնիւ նպատակն ունի։

Բերա 24 Ապրիլ ***

(*) Այս յօդուածին Խմբագրութեանս յանձնուելէն ետքը ծանուցուեցաւ Նարեկեան վարժարանի վերաշինութեան յատակագծոյն կեդր․ Վարչութեան կողմէ վաւերացումն և այլ պարագայք, որոց վրայ խօսուած է այս աւուր Խմբագրականի մէջ։ Ծ․ Խ․

ԱՍՏԻ ԱՆՏԻ

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ԵՐԿՐԱԳՈՒՆՏ ՄԸ

Այս երկրագունտ ունի երեսուն հաւիւրամէթր տրամագիծ և կը պատկանի Պարսից Շահին։ Մէն մի մաս, հող կամ ծով, ներկայացուցուած է թանկագին քարերով․ զոր օրինակ, Անգլիան կարմիր յակինթ է, Հնդկաստան՝ ադամանդեայ եւ Ովկիանոսը՝ զմրուխտ։

— —

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՐԱՏՈՒՆՔ ԱՇԽԱՐՀԻ

Բովանդակ աշխարհիս ամենահարուստ գրատունն է Բարիզու «Ազգային Գրատունը» (Bibliothèque Nationale) որ կը պարունակէ 2 078 000 հատոր, մինչ Անգլիական Պրիթիշ Միւզէոմի պարունակութիւնք հազիւ կը հասնին մէկ միլիոնի։ Ուրիշ գլխաւոր գրատուններն կը գտնուին ի Միւնիխ ուր կայ իբր 80 000 հատոր, ի Պերլին 700 000 հատոր, ի Տռէզտ 500,000 և ի Վիեննա 300,000 հատոր։

Վատիկանի հռչակաւոր Գրատունը թէ և 30,000 հատոր միայն ունի, բայց կը պարունակէ նաեւ 25,000 ամենակարեւոր ձեռագրեր։

— —

ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ

Վերջերս Ֆիլատելֆիոյ (Ամերիկա) քաղաքատան գմբեթին վրայ հաստատուեցաւ աշխարհի մեծագոյն ժամացոյցը։

Ժամացոյցին երեսն ունի ճիշդ տասը մէթր տրամագիծ և սլաքներն են․ մէն 4 և մէն 2½ մէթր երկայնութեամբ, իսկ զանգակը 25,000 քիլօ կը կշռէ։ Այդ ժամացոյցը կը լարուի ամեն առաւօտ Քաղաքատան գետնայարկին մէջ հաստատուած շոգեշարժ մեքենայի մը միջոցաւ։

— —

ԹԷ ԻՆՉ Կ'ԱՐԺԷ ԹՆԴԱՆՕԹԻ ՀԱՐՈՒԱԾ ՄԸ

Զինաշինութեան յառաջադիմութիւնները ներած են շինել ահագին թնդանօթ մը որ կը կշռէ 110 000 քիլօ։

Գիտէ՞ք թէ ինչ կը լափէ այդ պողպատեայ ճիւաղը։

Մէն մի հարուածը կը պահանջէ Փր․
450 քիլօ վառօդ որ կ'արժէ 1900
Ամեն մէկ գնտակը որ կը կշռէ
900 քիլօ կը վճարուի 2175
Իսկ փամփուշտն է 85
4160

Բայց այդ մեծութեամբ թնդանօթ մը իւր աղէտալի կենացը մէջ չէ կարող նետել հարիւրեակ մը հարուածներ․ փորձով տեսնուած է թէ 95 հարուածէ յետոյ բոլորովին անօգուտ կ'ըլլայ․ Արդ 412,000 Փր․ ծախսուած է իւր շինութեան համար, ուրեմն պէտք է ամեն մէկ հարուածին վրայ աւելցնել 4840 Փր․ իբր մաշման ծախս, որով մէկ հարուածին արժէքը կը հասնի 8500 Փրանքի։

Միթէ ամեն հարուած համեմատաբար մէաս կը հասցնէ՞։

Բայց բան մը չէ այդ․ Գռուբի գործարանը վերջերս ուղարկած ի Գրոնշդատ (Ռուսիա) թնդանօթ մը որ կը կշռէ 225 000 քիլօ։ Գնդաչափին (calibre) է ճիշդ 13½ փթաչափ և մէկ վայրկեանի մէջ կը նետէ երկու հարուած։ Մէն մի հարուածը կ'արժէ 300 ոսկի, միայն վառօդն ու գնտակը։

Ռուս սպայք փորձեցին զայն յեսսէն և գնդակն 19 փթաչափ հաստատութեամբ պողպատեայ թիթեղ մը ծակելէ վերջը դեռ 1400 քառորդ հեռու ինկած է։

— —

ՈՐՉԱՓ ՕՐԱԳԻՐ ԿԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻ ՎՐԱՅ

Գրեթէ 41 000 հատ օրագիր կայ աշխարհի վրայ։ Եւրոպա միայն կ'արտադրէ 24.000 հատ որոնց մէջէն Գերմանիա ունի 5500 հատ, Գաղղիա 4100 հատ, Անգղիա 4000 հատ, Աւստրիա և Հունգարիա 4500 հատ, Իտալիա 1400 հատ, Սպանիա 850 հատ, Զուիցերիա 450, Պէլճիա 350 հատ և Հոլանտա նոյնչափ, մնացեալք կը տպագրուին ի Շուէտ Նորվէկիա, Տանիմարգա, Պալգանեան դերակղզի, Պորթուկալ, ևն։

Միացեալ Նահանգք ունին 12500 լրագիր, Ասիա ունի 700 հատ և Ասիա 300 որոնցմէ 200 հատը միայն Ճարոնի մէջ կը տպուին։ Ափրիկէ կ'արտադրէ 200 հատ, իսկ Ստնտվիջ կղզիք 3 հատ միայն։

— —

ԳԼԽԱՒՈՐ ՄԻՒՍԷՕՆՆԵՐՆ ԱՇԽԱՐՀԻ

Եւրոպիոյ մէջ և հետեւաբար բովանդակ աշխարհիս գլխաւոր միւսէօններուն կարեւորութեան շարքն է հետեւեալը, եթէ այս շարքն հիմնենք պարունակեալ նկարներուն թուոյն վրայ․

1․ Վէրսայլ, 2 Տրէզտ, 3 Մատրիտ, 4 Բարիզ, (Լուվրի միւսէօնը), 5 Լոնտոն, 6 Սէն-Բէդըրսպուրկ, 7 Պեռլին, 8 Վիեննա, 9 Միւնիխ, 10 Ֆիօռէնձա, 11 Նափոլի, 12 Վենետիկ, 13 Անվէռս, 14 Թօռինօ։

— —

ՋԵՐՄՈՒԹԻՒՆ ՑԱՄԵՐԻԿԱ

Զիկագոյի ցուցահանդէսը օրուան խընդիր մը եղած է․ գիտէ՞ք թէ ինչ աստիճանի տաք եղած է այդ քաղքին մէջ անցեալ ամառ։ Շուքի տեղը ստէպ ջերմաչափը կ'ելլէր մինչեւ երեսուն և հինգ աստիճան(սանդիկրատ) և մէկ օրուան մէջ տեսնուած է հիսուն հոգւոյ արեւահար մեռնիլը։

Ընտանի կենդանիներն—ձիերը, շուներն ու կատուները—սաստիկ նեղուած էին։ Ձիերը մանաւանդ հարիւրներով կը մեռնէին եւ անոնց դիակները վերցնելու համար կարգ ղնելը դժուարին խնդիր մ'եղած էր։

— —

ՌՈՒՍ ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՔ

Ռուս կառավարութեան վերջին մէկ քննութենէն կը հետեւի թէ Ռուսաստանի մէջ կան 350000 մուրացկան։ Արդ, այդ թուոյն մէջ կան 3233 ազնուական, 3491 քահանայ, 20 վաճառական, 43435 գործաւոր, 181392 գիւղացի ևլն։ Մոսկուա կը պարունակէ ամենէն աւելի շատ մուրացկան։

— —

ԹԷ ԻՆՉ ԿԸ ՍՏԱՆԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

Գաղղիոյ ներկայ վարչութիւնը կը վճարէ երեսփոխանական ժողովոյ անդամներուն օրական 25 Փրանք։

Եւրոպիոյ ուրիշ երկիր մը միայն այդքան բարձր գին կը վճարէ իւր երեսփոխաններուն, այն է՝ Աւստրիա որ կ'ուտայ 25 Փր։

Պէլճիոյ պատգամաւորաց ժողովոյն անդամները կ'ըստանան 400 Փր․ երբ մայրաքաղաքէն հեռու կը բնակին։

Տանիմարգա «Լանտսդինկ»ի անդամներուն կ'ուտան օրը 18.15, Փր․ Փոռթուկալի ատենակալք եւ երեսփոխանք կ'առնուն տարեկան 1675 Փր․։ Ի Շուէտ «Տիէդ»ի անդամք կ'ստանան քառամեա նիստի մը համար 1672 Փր․ բայց բացակայութեան ատեն օրական 13,75 Փր․ տուգանք կը վճարեն։

Զուիցերիոյ Ազգ․ Ժողովոյ անդամք կ'ըստանան օրական 12,50, Փր․ իսկ պետական խորհրդոյ անդամք կ'առնեն 7.50 էն 12,50Փրանք։

Ի Միացեալ Նահանգս, նահանգաց ներկայացուցիչք և ազգային պատգամաւորք կ'առնեն տարեկան 5200 Փրանք և իբր տեղափոխութեան ծախս մէկ մղոնին մէկ Փրանք։

Նորվէկիա «Սթօրթինկ»ի անդամներուն կը վճարէ օրական 16, 65 Փր․ բայց միայն ժողովոյն գումարման ատենն, որ կը տեւէ ընդհանրապէս վեց շաբաթ։

Իտալական երեսփոխանք և ծերակոյտի անդամք բնաւ չեն ստանար բայց կը վայելեն շատ մը առաւելութիւններ, ինչպէս, գործերնալ, Իտալիոյ համայն երկաթուղեաց վրայ ձրի ճամբորդել։

Սպանիա եւս միայն առանձնաշնորհումներ կուտայ «Գորդէս»ի անդամոց։

Ի Յունաստան ծերակոյտի անդամք կ'ըստանան ամսական 500 Փր․ իսկ պատգամաւորական ժողովոյ անդամք 250 Փր։

Ի Գերմանիա պատգամաւորք ունին օրական 11 25 Փր։

Պրազիլիա կը վճարէ 200 Փր․ ծերակոյտի անդամներուն, իսկ երեսփոխանք կ'ըստանան 140 Փր։

Միայն Անգղիոյ «Բարլըման»ի անդամներն ոչինչ կ'ըստանան։ Մ․ Ն․

ԱԶԴ

Սրուեստից պաշտպան Օգոստ․ Սուլթանի ամենաբարձր գնահատութեան արժանացած ամեն ընտիր Փանէյա ապրանքներէ մեծ քանակութեամբ ի վաճառ կը հանուին այս անգամ մեր հիւսարանին մէջ Վ․ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ․ ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ ԲՈՒՐՍՃԻ ԽԱՆ ԹԻՒ 26։

Հիւսարանը Փրանսական գերազանց ապրանաց նոյն և նման պատրաստել զատ, յաճախորդաց կ'ընծայէ մեծամեծ առաւելութիւններ թէ' գնոց աժանութեան և թէ' ապրանաց դիմացկունութեան և չի քաշուելուն կողմանէ։

Ըստ խնդրանաց՝ կրնան պատրաստուիլ մետաքսէ հըֆեղագոյն շապիկներ ամառուան տաքը զովացնող, բարակ բրդէ, մանածէ ևլն, Անխառն բուրդ։ Արանց, կանանց և տղայոց ամեն հասակի, չափի վըրայ յանձնարարութիւն, ամենապարզ ձեւերէ սկսեալ մինչեւ ամենէն նորաձաշակ անձանց բմահաճոյքը գոհացնող ձեւերով։

Ցաճախորդք վերջին ծայր գոհ պիտի մնան մեր ապրանաց ազնուութեան, տեսակին, գնոյն, դիմացկունութեան ևլն․ ևլն․ մասին։

ԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԳՐՊԱՆԻ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ԲԱՌՔ

25,000

Գին 12 Ղրշ․

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1891

ՏՊԱԳՐԻՉ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ
Գ․ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
Սուլթան համամ Ճատտէսի, թիւ 14
Կ․ ՊՈԼԻՍ

ՏՔԹ․ ՏՕՆՃԵԱՆ, վկայեալ Ֆիլատելֆիոյ համալսարանէն, կնախտարոյժ, նըշանաւոր մանկաբարձ, մասնագէտ յօդացաւային և կանանց ուրիշ ամեն տեսակ հիւանդութիւններու, իւր բնակութիւնն հաստատած է Բերա, Ապանօզ փողոց, Թիւ 2։ Առաւօտեան ժամ 9էն, (Ը․ Ե․) մինչեւ ժամ երկուք յետ միջօրէի, կ'ընդունի հիւանդներ։ Երեքշաբթի օրերը ձրիապէս կը դարմանէ աղքատներն։ 249

ՄԵԾՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԿԻ

Արանց, կանանց եւ տղայոց համար

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ

Մ․ ՄԱՐԻԱՆՕ

Ղալաթիա, Եէր ալթը ճամիսի գարանթինա փողոց, Թիւ 12
և ի Պոլիս, Ֆինճանճըլար եօգուշու Թիւ 20 Արեւելեան Շուկայ․
և ի Պոլիս Պանչէ քարու, Համիտիյէ Ճատտէսի Թիւ 38

Սոյն նորահաստատ վաճառատան մէջ կոյտ ընտիր և հաստատուն կօշիկներ ամէրականէն շատ աւելի աժան գիներով կը պատրաստուին, զորս գործածողք յոյժ գոհ պիտի մնան, ստանալով այնքան դիւրագին և դիմացկուն ապրանքներ, որքան չէ կարելի գտնել Եւրոպայէ բերուած կօշիկներու քով։

257 4—15

ՋՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

Բերա, Սաքըզ աղաճ, Թիւ 15, 17, 19 [Աղա ճամի]

Իր տեսակին մէջ միակ հաստատութիւն յԱրեւելս

Ամենէն զօրաւոր և կատարելագործեալ գործիներով օժտուած

Պերճանք, հանգստութիւն և աժանութիւն ի միասին

ՏՆՕՐԷՆ՝ ՏՕՔԹՕՐ ՍԻՄՈՒՍ

Նախկին ատրուճին բժիշկ Բարիզի հիւանդանոցաց

ԼՈՂԱՐԱՆ ԵՒ ՑՈՒՐՏ ԱՄԵՆՏԵՍԱԿ

Ելեկտրականութիւն—կախուսն—Մարմնամարզ
Վարսայարդար—Մասաժ—Թոնաքյակ
Զինավարժութիւն Արանց

ԿԸ ԴԱՐՄԱՆՈՒԻՆ ԵՒ ԿԸ ԲՈՒԺՈՒԻՆ

Անարիւնութիւն, իւգեղ, Ջլախտութիւն, Անկարողութիւն, Անդամալուծութիւն, Ստամոքսի հիւանդութիւնք, ևն․ ևն․

ՄԷԿ ՔԱՆԻ ԳԻՆԵՐ

ԼՈՂԱՐԱՆՔ	Բ կարգի 4 ղրշ․	—Ա կարգի 6 ղրշ․
ՎԱՐՁ ՏՈՒՇ	Բ » 3 »	—Ա » 5 »
ՏԱՔ ՋՈՒՐ ՏՈՒՇ	Բ » 5 »	—Ա » 7 »

Դեղերով լոգարաններու համար գիները կը զաղանուին դեղին գնոյն համեմատ։

Բաժանորդագրութեան համար 10 % զեղչ

Դպրոցներու եւ ընտանեաց համար մասնաւոր պայմանք 31

ՏՕՔԹ․ ՍՏԵՓԱՆ ԹԷՐԶԵԱՆ

Ամեն օր մինչեւ կէս օր հիւանդ կընդունի կէտիկ փաշա առաջին փողոց Թիւ 18 տան մէջ և կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւններ։ Ժամը 8 էն վերջը (Ը․ Թ․) կը գտնուի Պանկէլ-Փափու Ալէքեան դեղարանը։ Ուրբաթ օրեր թէ' տան և թէ' դեղարանին մէջ ձրիապէս կը դարմանէ։ 260 5—5

ԱԶԴ

Տքթ․ Շմաւէկ, մանկաբարձ և մասնագէտ կանանց և տղայոց հիւանդութիւններու, իւր բնակութիւնը հաստատած է մայրաքաղաքս ուր քաշած է խորհրդակցութեանց սենեակ մը ի Բերա, Թէփէ-Պաշի Շէյխի տուն, Թիւ 11, Թաղապետական պարտէզին դիմաց։

Հիւանդք կ'ընդունուին միջօրէէն մինչեւ ժամ 2 [Ը․ Ե․]

ՏՕՔԹՕՐ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ուղեղի, ողնածուծի եւ բովանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից

Ամեն օր, յետ կիսաւուր 23
Ի Բերա Պէքեար փողոց Թիւ 9

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԸՆՏԻՐ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ, ԸՆԴԵՂԻՆԱՑ, ԸՄՊԵԼԵԱՑ, ՀԱՄԵՄԻՑ, ևն

Ի ԳԻՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

117, Բերա, Աղա-Ճամի, 117
(Իմամ փողոցի դէմ)

Ցանձնարարութիւնք պիտի կատարուին ճշդութեամբ և արագութեամբ։

Սոյն հայ վաճառատունն իւր յաճախորդները լիովին գոհացնելու ամեն նախապատրաստութիւն ունի և լիայոյս է որ հասարակութիւնը, մանաւանդ հայերը պիտի հաճին իրեն դիմել, փորձով ստուգելու համար իր նպարեղինաց և ըմպելեաց ընտրութիւնն։

ՎԻԹՐՕ—ԿԼԱՍԻԷ

VITRAUX GLACIERS

ԱՊԱԿԵՆԿԱՐ

Դիւրագին! Դիմացկուն!

Բնութեան հիասքանչ տեսարանաց, ծաղկանց ու թռչնոց, ծովային ու դաշտային, պատմական ու գիտական բիւրատեսակ պատկեր եւ նկարներով, նուրբ և թափանցիկ նորահնար թերթիկներ են ամեն ծաւալով ու գնով։ Սոյն թերթիկներ հիւրասրահներու դրանց, նրբանցքներու -աժանմանց և ջերմանոցներու ու բարձրադիր լուսամուտներու ապակիներու վրայ կը փակցուին, որով ամեն ճաշակի և տեղւոյ յարմար գեղեցիկ զարդ մը կը կազմեն և միանգամայն տօկուն ու տեւական կ'ըլլան դիւրաբեկ ապակին։

Ընդհանուր ներկայացուցիչ ու վաճառական Թուրքիոյ ՋԳՕՆ ՍԻՐԱՔԵԱՆ

21 Կ․ Պոլիս Ճէլալ-Պէյ խան Բի․ 14-16

Վաճառատեղիք․ — Կ․ Պոլիս, Պահչէ-Գաբու մեծ մզկիթ դէմ Պէն պէյ Չէչէր․ — Ղալաթիա Մահմուտիէ փողոց Թիւ 15, Թղթավաճառատուն Ա․ և Օ․ Փանոսեան․ — Բերա, Մեծ-Փողոց Թիւ 371 Նաւլեան Եղբարք․ — Բերա, Մեծ-Փողոց Լիւքսէմպուրկի մօտ Թիւ 120 Ժ․ Լըտիւք․ — Բերա Մեծ Փողոց Թիւ 136, Բօզմա Վուչինօ

ԱԶԴ

Ֆլօռինեան շոգենաւը, Նաւապետ Շէֆհըրտ, Լիվըրփուլէ աստ կը սպասուի դէպ ի ամսոյս 16ին։

ԷՏ․ ԼԱՖՕՆՏԷՆ
Գործակալ Ֆլօռինեան շոգ․ ընկ․

ՍԿՈՒՏԻ ՄՈՒՐԻ ՋԿԱՆ ՕՃԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ․ Պոլիս, 18 դեկտ․ 1888

Պարոնայք Սքոթ և Պոուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համամայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնէկ փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, երբ այդ վիճակին մէջ գիրցաւ խառնելով, և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անոր հաւատցած է, մանաւանդ այս յօրեղ պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ․ Ս․ Ս․ ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ․ Սուլթանին

ԻԼԱՆ

Պրուսա գաբլըճալարընտա վէ քիւքիւրթլիւ պանեօլարընտա կիւժաք արզու իտէն զէվաթըն՝ Պէյօղլընտա ճատտէի քէպիրտէ Գ․ Թօգաթլեան Թէաթրօսը գուրպինտէ Զիւէքեան օթէլը Լօնտրա Նամ էէզախանէյէ վէ Սթանպօլտան կիւտէճէք զէվաթըն կիւտէ ակըրլըգ Պրուսա օթէլ վէ հէյէծէք վէ պանեօ իւճրէթլէրի տախի տախիլ օլտըղը հալտէ կիւտեր վէ կէլմէ օթէլդէ կիւնտէ 15 կիւն իչին 4 Լիրայի օսմանի իւճրէթլէրի վէ 15 կիւն կէչտիքտէն սօնրա հէմմէն 2 մէճիտիյէ թէէտիյէ էլէմէլէրի լազըմ կէլէճէքի իլան օլունըր։

Իշպու մուամէլէ Բուսի մայիսի 1 տէն իթիպարէն պաշլանաճագ վէ միւրաճաաթ իտէճէք զէվաթ՝ հէր հիզմէթէ խօշնուտ խուլէճէք տիր։

162 3—15

ԻԼԱՆ

— —

ԽԱՃԻՆԷԼԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Մաթպախը ամիրէ իչիւն, եէվմի ալընաճագ սէպզէնին, գարարը գաթիսի մայիսի Ռումինին բիրինճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ վիրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ սաաթ ալթըտան նիհայէթ տօգուզա գատար Խաճինէի Խասսայի Շահանէտէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

Ֆի 24 սէնէ 307

1770 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000 — "ՖԻՆԻՔՍ" — Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	»	6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	»	14,135,925

Ընկերութիւնք ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՌԱՆՔՖՕՌԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆրանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆրանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այս նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կրնան ապահովագրուիլ։ Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆրանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան, 12, 13, 14. 16

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՌՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն
վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22
հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ չունենալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ, կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայած ստակներն յումպէտս կը վատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Ահաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը և ն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԻՆՔ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Պահչէ Գաբու Եօրկիատիս խան Ն.0 1 ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՔՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Բերուի քօքայով շինուած ՄԱՌԵԱՆԻ ԳԻՆԻՆ պնդացուցիչ և գրգռիչ դեղերուն ամենէն ազդուն է, գերընտիր վերանորոգիչ մարսողութեան և շնչառութեան յորգործարանաց, ձգտող ձայնական լարերու։ Քինքինայէն նախամեծար է որուն ջերմացուցիչ յատկութիւնները չունի, անարիւնութեան դէմ գործածուող դեղերու մէջ ամենէն գերազանցն է։ Իւր քաղցր համով ընդունուած է իբր ազանդերի գինի և այսպէս, հաճոյալի ձեւոյ մը ներքեւ, ուժ և առողջութիւն կուտայ։ Կը բժշկէ երիկ մարդոց ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ և ամենէ տկար անձանց կուտայ կորով և աշխոյժ։ Թ. ՄԱՌԵԱՆԻ, քօքայի առաջին ծաւալիչը, Պուլվառ Հոսման, 41, Բարիզ։ Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ, Պ. Ժ. Քանձիւք, բրիտանական դեղարան ի Կ. Պոլիս։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԹԻ ՕՃԱՌԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ԺՈՒՏ ԻՒՂ

Հիբօֆօսֆիթ կրով և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիբօֆօսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

- Կը բուժէ Թոքախտը
- Կը բուժէ անարիւնութիւնը
- Կը բուժէ խոյլերը
- Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
- Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
- Կը բուժէ մանկանց ճաղածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱԷԼ 2218

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

211, Կ. ՊՈԼԻՍ ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ 211

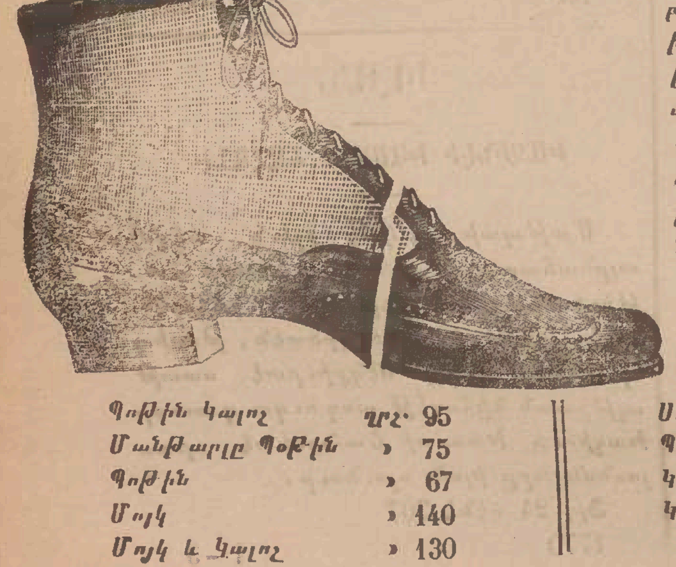

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ, իւր խանութին մէջ կը պատրաստուին թէ՛ արանց և թէ կանանց յատուկ ամեն տեսակ գեղեցիկ կօշիկներ Ֆրանսական նիւթերով և Ֆրանսայէ բերուած վերջին նորաձեւութեանց համապատասխանող օրինակներու համաձայն։

Պատրաստուած կօշիկները հետեւեալ վերջին գներով կը վաճառուին։

Փոթին կալոշ	Ղր.	95	Սկարբին	Ղր.	52
Մանթարլը Փոթին	»	75	Պալատական կալոշ	»	45
Փոթին	»	67	Կանանց մուճակ	»	35
Մոյկ	»	140	Կանանց սկարբին	»	40
Մոյկ և կալոշ	»	130			

(20)

Ապսպրուածներուն վրայ տասը ղրուշ յաւելում կըլլայ։

ՀԱԶԻ, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

POWELL'S BALSAM OF ANISEED.
TRADE MARK.

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բօուէլ կ'ընդունայ անընդհատ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

ԻՆՖԼՈՒԷՆԶԱՅԻ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաւի Ռօզ հռչակաւոր երգչուհին, սապէս կը գրէ. «1 Յունուար 1890—Սիրելեաց.. կը հարցունէք թէ ինչպէս զերծ մնացի ինֆլուէնզայէն, թէ որպիսի՛ գաղտնիքով կրցայ այնքան փայլուն վիճակի մէջ պահել ձայնս։ Ըսեմ. միմիայն գործածութեամբ Բօուէլի «Պալսամ օֆ Անիզիտ» կոչուած դեղով։ Այս հաճելի դեղին կանոնաւոր գործածման կը վերագրեմ՝ ձմրան դաժան եղանակին յատուկ զանազան հիւանդութիւններէ զերծ մնալս, որով կրցայ ի դերեւ չի հանել հասարակութեան յոյսերը։ Գործածեցէք սոյն Բօուէլի այս պալզամին. աներկբայ պիտի բուժէ զձեզ։ Ձերդ ՄԱՌԻԱ ՌՕԶ ՄԷՔՐԼԸՆ»

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին 1/2 բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ԲՕՈՒԷԼԻ, 4, Ալպիոն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս րօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

2214 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վալտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

ՖԷՌՆԷԴ-ՊՌԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Վաթսուն տարուան յաջողութիւն Իտալիա, Ամերիկա, ի Հնդկաստան, յԱրեւելս և յԵգիպտոս—Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլպուրնի և Պրուսէլի 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիէննայի միջազգային ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՌՆԷԴ-ՊՌԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ պիտտըրն է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգուշական դարմանական ճահճային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՌՆԷԴ-ՊՌԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ պիտտըրներէն և ամէններէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժաբեր. ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ Կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինիի, ելձի ջրոյ և խահուէի հետ.

ՖԷՌՆԷԴ-ՊՌԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԷՔՔԻԱ 2218

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՕՍՖՕՏԻՆ ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԻ—Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՕՍՖՕՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչև ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, և առնական ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամեն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ դժուարամարսութիւնը, ջղային և սրտի հիւանդութիւնները, լեարդի և երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները. ընդհանուր հիւծութիւնն և սպառումը. կը կանգնեցնէ կենսական ոյժերու ո և է կորուստ որ յառաջ եկած է ո և է պատճառէ։

Ջղային տկարութեան և սոսր հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդուութիւնն անմիջական և մնայուն է. Մելամաղձութեան զգացումներն և ախտանիշք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը.

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԻ ՖՕՍՖՕՏԻՆԸ ջղային հիւթ և ուղեղային գոյացութիւն կ'առաջնէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական ելեկտրական տարրը, ֆօսֆօրն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է. Առնական կորովը կը կենդանացնէ մարդկային ամբողջ դրութեան մէջ, մարմնոյն և մտքին տալով հաւասար և առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ և գոհունակութեամբ։ Ախորժահամ է, կը զտէ և կը ճոխացնէ արիւնն և նոր առուգութիւն մ' կուտայ ուղեղին, ջղային դրութեան և մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրէն իսկ, ջղային դրութեան և մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելմամբ և կորովութեան և բարօրութեան զգացմամբ մը որ վաղուց հիւանդը չառաւ էր։ Մարսողութիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Աղեաց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քունը կը լինի հանդարտ և կազդուրիչ։ Դէմքը կ'սկսի լինել, շրթունքը կը գունաւորին, աչերը շողուն կը լինին, մորթը պայծառ և առողջ գոյն մը կ'առնու, մազերը ոյժ կ'առնուն։

Զգուշացէք սուտ նմանութիւններէ, էն։ Տօքթօր Լալօրի ճշմարիտ Ֆօսֆօտինը պարունակեալ է մեն շիշերուն մէջ որք բրիտանական կառավարութեան դրոշմը կը կրեն առ բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England վրան փորագրուած։ Այս դեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ բերած բազմաթիւ վտանգաւոր և վնասակար կեղծիք։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,

2214 Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական ընդհանուր մթերանոց, Վալտա, պահականոցին քով, կայարան Թրամուէյից, 95 և 97

MORRHUOL

DE CHAPOTEAUT

ՇԱՔՕԹՕԻ ՄՕՐՀՈՒՕԼԸ

ՄՕՐՀՈՒՕԼը կը ներկայացնէ զուտ մորիւ ձկան իւղի բոլոր կազմական սկզբունքները, բացի իւղային հանգամանքէ։ Ամեն մարդ գիտէ մորիւ ձկան իւղի անպատեհութիւնները, ճաշակի և հոտառութեան անախորժ է և շատ անգամ անմարսելի ու փորհարութիւն տուող։ ՄՕՐՀՈՒՕԼով բոլոր այս անպատեհութիւնք կ'անհետին, և այսօր քաղաքային և զինուորական հիւանդանոցներու և անկելանոցներու մէջ բժիշկները չափազանց ուրախ են ունենալով ՄՕՐՀՈՒՕԼը, դեղ մը որ ախորժակը կը զօրացնէ, որ հիւծախտաւորներու դէմքին կուտայ բնական կորսուած գոյնը, որ կը բուժէ հազը և գիշերային քրտինքը, և հիւանդին կը շնորհէ ուժ և բարեկեցութեան աճում։ ՄՕՐՀՈՒՕԼը տղայոց ևս կը տրուի առանց դժուարութեան, իսկոյն կը բարեփոխէ կազմն այն անձանց որք յաճախ հարբուխներու ենթակայ են։ ՄՕՐՀՈՒՕԼը ամենևին չի նմանիր մորիւ ձուկ բռնած մրգուածքներուն. պզտիկ կլոր գնտիկներու մէջ գրուած է. Իւրաքանչիւրը կը ներկայացնէ զուտ մորիւ ձկան իւղի ծանրութեան 25 անգամը, բժիշկները կը նկատեն այս դեղահատը գործնական սկզբանց ամենէն ճոխը։

Կեդրոնատեղին ի Բարիզ, Վիվիէն փողոց, Թ. 8

SANTAL DE MIDY

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ

Կոպ չի Թողուր ՔՕՊԱՅԻ, ՔԻՒՊԷՊԻ, կազդուրիչ հոսողութեանց։ Կը բժշկէ 48 ժամուան մէջ սարափակի հիւանդութիւնները.—մեն մի դեղահատ կը կրէ սոյն անունը սեւ տառերով։ MIDY

Բարիզ, 8 Վիվիէն փողոց, 8։

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Սըն-էկ. Անվէրս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանտէր	1700
Ապօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1[illegible]00	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	4000	Կրօտնօ	2200	Քուիդօ	2800
Պաւանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պորոտինօ	220	Հիտալկօ	3000	Րինալդօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3500
Գէլրօ	26[illegible]0	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդրիակօ	8200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաքֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօմնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Ջիբակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	4500	Լէանտրօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիգօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	4800	Մարտէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էայնամօ	2[illegible]00	Մուրինօ	3100	Ետօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Ջէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆայնըրա	200
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճըմպօ	200
Ֆալքօն	800	[illegible]դրանօ	4[illegible]00	Ջէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օդդօ	2000	Մօզբիթօ	120
Էճիբշըըն Մօնարք					8000
Էիրժիլըն Մօնարք					8000
Լըդլըըն Մօնարք					8100

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
7 խան, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջանցք. Թղթատարատան վրայի յարկը, և ի Ջմիւռնիա Էվանկէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ձմրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելուած մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական և Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որ են՝ օժիտ համար ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, բամպակ, կիսաքղանաք, քալիքօ, քօրսէ, Թաշկինակ, անկողնի պիտոյք, շապիկ, շապիկներ, ատամնաք, ֆլանէլ կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագդեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն փայլեւ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելուած մի եղած է նաև պատրաստուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապսպրեն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալթօներ խիստ չափաւոր գներով։ Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՅ 8

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷՅԼԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բօլիի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէնզալէ որ մայիս 13ին Մարսիլիայէն և մայիս 20ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Սէյտալի որ պիտի մեկնի մայիս 12ին

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղիքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸԶՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
5 Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Քանտաքուզա	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրօս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նեֆթիս	3000
Սեսօստրիս	3250	Բէրա	3000
Թեբս	3250	Լոդիւս	800
Մակտալա	3250	Օլինդա	800
Մարիոթիս	3250	Սէթէլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.
14 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ.

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվըրբուլի և Արեւելեան միջեւ

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօն
Ումբրիա	7718	Գաթալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Աուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ատլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարտինիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սկիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէբբօ	2143	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մորոքքօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Trinidad շոգենաւը, սաստ պիտի գայ Լիվըրբուլէն, դէպ ի մայիս 12ին։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՕԼԻ գործակալութիւն
Thomas C. Joly
Թիւ 1, Քիւչիւք Համալ փաշա խան,
17 Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ